САМОСТІЙНА УКРАЇНА

ВЕРЕСЕНЬ — ЖОВТЕНЬ, 1966

INDEPENDENT UKRAINE

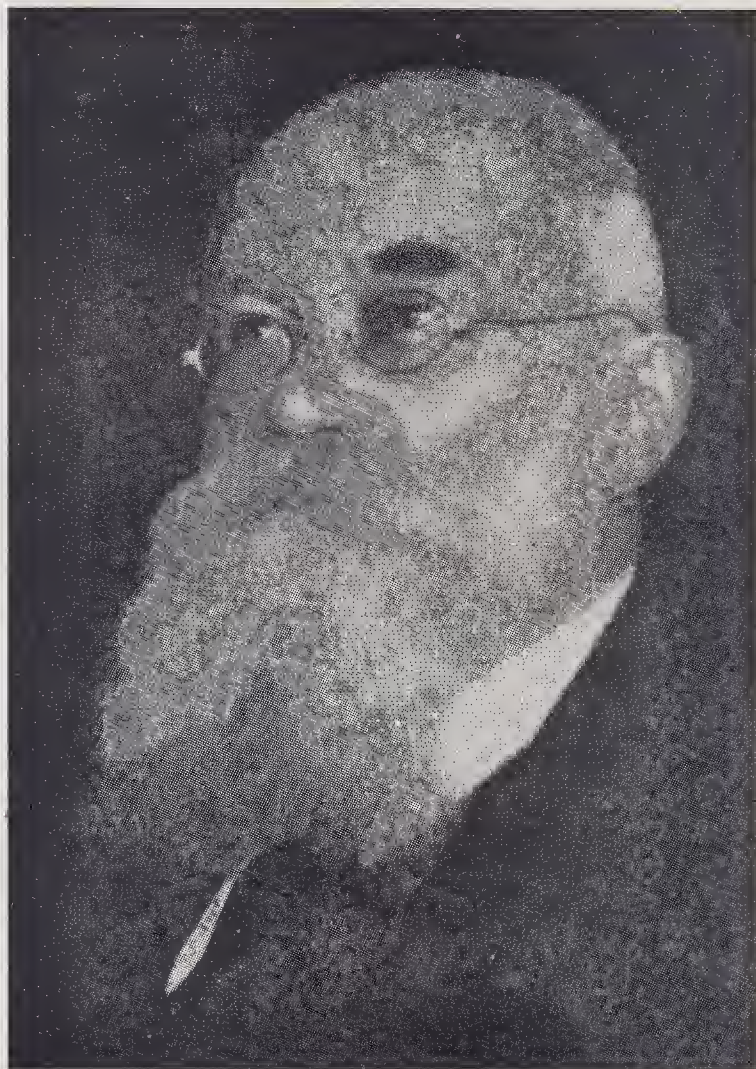

Михайло Грушевський
в сторіччя народження

ЧІКАГО — НЬЮ-ЙОРК

САМОСТІЙНА УКРАЇНА
INDEPENDENT UKRAINE

2315 West Chicago Avenue
Chicago, Ill., 60622

Ukrainian Monthly

Edited by Editorial Staff
Editor in Chief Michael Panasiuk

Yearly subscription $ 4.00, single copy 50 cents.
Mailed at Chicago Illinois.

Published by the
Organization for the Rebirth of Ukraine
Cooper Station P. O. Box 4
New York 3, N. Y.

ЗМІСТ

ПРЕСФОНД С. У.

Я. Давид — 6.00 дол.; по 2.00 дол. М. Байрак, Т. Семаковський, М. Савчук, В. Коханський, І. Чорнобай, І. Кнітер; по 1.00 дол. А. Верестюк, О. Яцків, І. Матчук, А. Грай, Я. Величко, С. Пилипишин, О. Гайдай, С. Вовк, О. Нестор.

Щиро дякуємо!
Адміністрація С. У.

САМОСТІЙНА УКРАЇНА

Ол. Нагрудвкинграновськвкни

РІК ~~XVIII~~ XIX ВЕРЕСЕНЬ — ЖОВТЕНЬ, 1966 Ч. 9-10 (211-212)

СЛОВО ГОЛОВИ ПУН

НА ЗУСТРІЧІ З ГРОМАДЯНСТВОМ В ЧІКАГО

На мене впав важкий обов'язок замінити на високому пості Голови Проводу Українських Націоналістів людину, що була не лише в ряді основоположників УВО й ОУН, але, що була в ряді співтворців Українських Збройних Сил, в ряді співтворців Української Держави й її найбільш відданих оборонців. Зовсім зрозуміло, що члени УНРуху, симпатики його, як також люди сторонні чи навіть противники, мають право знати мої погляди на основні проблеми нашої визвольної боротьби, як і життя в діяспорі. Мені ж мило бачити тут людей, яким ці справи не байдужі серед пустелі байдужости та зневіри. Нас, тобто тих, що відчувають обов'язок дбати не тільки про себе, заливає хвиля пораженчеських настроїв, що бачать Україну на смертному ложі й під фразами бойового наставлення ховають в суті речі — атмосферу капітуляції, а та атмосфера може доводити тільки до опортунізму.

Як я бачу ці справи?

Певно, на еміґрації Україна не постане. Опинившись на чужині, ми підлягаємо природним законам світу. Ви мусите інтеґруватися в життя спільноти, що дала вам притулок і старт в життя вашим дітям. Нормально, що ви стали горожанами країни вашого поселення і маєте супроти неї обов'язки. Але націоналізм спирається на глибокій вірі в душу народу, в містичний кровний зв'язок, в не менш містичний духовий зв'язок. Ця віра підбудована історичним досвідом. Адже без державности протягом століть ми зберегли себе, не зважаючи на розторощуючий тиск окупанта. Нормально, що є втрати, будуть вони тимбільше на еміґрації, якщо вона позбавлена поповнення з Рідних Земель. Але хто може сказати, як довго ще триматиметься залізна заслона між нами й Україною? Хто може сказати, як довго ще триматиметься Московська імперія? Може довше від нас, а може й ні. Шалені зміни, що проходять тепер в усьому світі, доводять, що темпо історії змінилося як змінилося темпо нашого особистого життя. Колись імперії тривали довгі століття, сьогодні вони ліквідуються на наших очах протягом одного десятиліття. Коли я був у вас вперше, десять років тому, існувала ще свіжо створена Французька Спільнота, як спроба рятувати імперію. Сьогодні Франція вже забула болючу операцію деколонізації, звикла навіть до самостійности Альжирії.

У цій новій історичній перспективі, еміґрація наша працює з вірою в те, що її труд причиняється до посилення визвольного процесу на Рідних Землях, а тому ми маємо змогу бачити висліди своєї праці не тільки в дуже далекому майбутньому, але ще за нашого життя. Будучи горожанами країни вашого поселення, ви можете залишатися і залишаєтеся в духовому зв'язку з народом на Рідній Землі й працюєте для нього, а не лише для себе особисто. Це і є те, що дає нам силу витривати, дає силу кожному втомленому наснажуватися знову, дає силу тому, хто впав, знову вставати й іти далі.

Живемо в часи повної перемоги ідеї нації, яку підніс на нашому ґрунті український націо-

налізм. Поневолені нації визволилися, в багатьох випадках навіть без війни й проливу крови, бо колишні колонізатори здали собі справу, що годі фальшувати поняття. Не всі визволені народи є зрілими націями й тому деякі новопосталі держави мають страшні труднощі, живуть у кривавому хаосі. Але вони ніколи не погодяться на мир неволі, на невільницькі котли з м'ясом, бо в них є почуття окремішности й бажання свободи. Вони визрівватимуть, хто легше й скорше хто довше й з більшими болями, але повороту до імперій не може бути. Маємо тут незбитий доказ, що духові цінності, між якими на першому місці стоїть свобода народу й одиниці, рішуче панують над матеріяльними чинниками, хоч і вони дуже важливі.

Перемога ідеї нації і націоналізмів є основним знаком нашої доби. Коли хтось виступає проти націоналізму, розуміючи під тим нетерпимість, шовінізм, чи нездоровий егоїзм, то це помилка в назві. І ми проти шовінізму, і проти винищування меншостей, і ми за співпрацю та співжиття народів і держав, але це не заперечує націоналізму, а саме його потверджує. Націоналізм бо вважає націю основою, історичною і незмінною основною клітиною життя людства. А коли так, коли нації будуть існувати вічно, то мусять жити одна з одною. Тому солідарність, пошанування прав іншого народу — основи нашого бачення майбутнього.

Колись, як реакція на імперіяльне поневолення, зродилась теорія інтернаціоналізму. Віджила вона була після цієї війни, як відповідь на нацистський расизм і винищування народів. Але інтернаціоналізм показався повним абсурдом на практиці Московської імперії. Поневолені народи ніяк не збираються добровільно співжити, а тим менше вимішуватися з поневолювачем. Тому, сперта на фальшивих заложеннях, на насильстві й обмані, на реакційній теорії про вищість «старшого (московського) брата», на бажанні поневолити світ під прикриттям «визволення трудящих». Московська імперія мусить упасти. Ідеї бо свободи народів, ідеї націоналізму не можуть оминути її. Ці ідеї розсаджують її знутра, атакують з-зовні.

Сьогодні Московська імперія опинилася в кліщах націоналізмів, з яких вона не зможе вирватися ніяким способом крім капітуляції. Капітуляції перед справедливими бажаннями поневолених народів. Цим разом, в нашій добі, їй не вдасться вивернутися як попереднім разом, під час першого розвалу в 1917 році.

І це Москва відчуває та йде на поступки. Щоб втримати т. зв. сателетні держави, вона дозволяє компартіям вниз бути носіями національної ідеї з тактичних причин, щоб — наприклад — конкурувати з Церквою, як це бачимо в Польщі. В Румунії вона просто капітулює перед національною ідеєю, щоб втримати при владі компартію. Не може Москва до бозконечности не допускати того ж в Україні чи Грузії, Білорусії чи Туркестані, що дозволяє в Польщі або Румунії. Тим більше, що на відкритий назовні терор проти поневолених народів вона не може вже зважитись з огляду на Китай, що стоїть грізним драконом на її кордонах.

Ще такий недавній двоподіл світу на смуги впливів Москви й ЗДА — на наших очах розвалюється, чи й вже розвалився. ЗДА — перестали бути незаперечним лідером вільного світу, бо виросла европейська спільнота, союзна Вашінгтонові, але не підпорядкована йому, але Москва перестала бути центром комуністичного світу. Ідеологія комунізму безщадно банкротує. Де є сьогодні пролетаріят в капіталістичному світі, що його комунізм збирався визволяти? Де є сьогодні солідарність бідних, коли недорозвинені економічно країни шукають співжиття з західними вільними країнами? Де є, врешті, ідеологічна солідарність «соціялістичних країн», коли Пекін заходить у щораз важчий конфлікт з Москвою і то на твердій базі національних інтересів? Де є престиж «центру комунізму», коли він не може справитися з Альбанією чи мусить погодитися з югославською єрессю?

На світову арену вийшли маси. Зросла роля одиниці, а там і роля малих народів. Всі народи втратили страх перед ядровою зброєю і цим зменшено значення великих потуг. Китайська загроза змушує Москву до поступок капіталістичному світові й поступок поневолених нею народам. Коли по війні могло здаватись і нам, і нашим братам в Україні, що СССР незрушимий, бо Москва в союзі з Вашінгтоном, який не хоче війни, то сьогодні психологічне наставлення інше, немає тієї безнадійности, що була ще десять років тому. У світлі цієї аналізи, українська визвольна проблема далеко не безнадійна, як пробують в нас

вмовити вороги й «приятелі», як часом нарікають наші різні слабодухи.

А й Україна не знаходиться на смертному ложі. Певно, ми зазнали на Рідних Землях і зазнаємо страшних втрат. Я вже не згадуватиму про голод і воєнні втрати, що значно порушили нашу біологічну субстанцію. Вже після війни ми зазнали втрат у людях шляхом репресій окупанта, шляхом вивозу молоді на цілинні землі. Зазнаємо їх день,у-день, бо найкращий елемент в значному відсотку вивозиться з України під різними претекстами: чи то на практику після покінчення шкіл, чи то на кращі становища в глибині імперії, чи то під тиском поліційних заходів, які кажуть, що спокійніше буде жити поза Україною.

Одночасно проходить насильна й приспішена русифікація. Ведеться вона шаленою вагою всіх засобів імперії. Слідкуючи за тим, що діється в поневоленій Україні, ми бачимо все більшу кількість московських шкіл, все більшу кількість московських часописів і книжок, все більшу кількість переселюваного московського елементу, що про нього Москва дбає, щоб він не піддався незвичайній асиміляційній здібності нашої пахучої землі, в якій і в бездержавних умовинах загрузають чужі елементи, надолужуючи наші втрати.

Але... Але не раз вже чули ми про нашу загибіль, не раз вже не було нашої мови й навіть поляки проголошували, що за двадцять років не буде й сліду по русинах. Сталінові ще десь 1937 р., а то й раніше здавалося, що українська проблема покінчена. Що Україна покорена, що зведена до стану колонії і провінції в духовому відношенні.

Так, фактично Україна є колонією Москви, не зважаючи на фасаду УРСР. Так, Україна є на рівні провінції в культурному відношенні, в змислі політичної думки. Значна кількість провідних постів обсаджена чи то москалями, чи то малоросами модерного покрою. Але Україна не вмирає і не збирається вмирати. Нарід, що визрів у націю, має відчуття свого історичного призначення, своєї місії і завжди знаходить спосіб зберігати себе, боротися за своє майбутнє у всяких формах, при всяких обставинах, використовуючи кожну можливість. Ми бачили, як молодь двадцятих років, після упадку УНРеспубліки, пішла в комсомол України, щоб боротися в леґальних формах за відмосковлення України. Ми бачили, як письменники й культурні діячі лягли на хвилю режиму, щоб використати існуючі умовини для збереження національної думки й творчости. Ворог зрозумів це і прийшов розгром провідних кадрів, а потім селянства, що було основним джерелом цих кадрів.

Розгромлене селянство рятувалось від голоду й смерти відпливши до міст і як-не-як, а війна заставила українські міста з більшим відсотком українського населення, як це було під час революції 1917 року. Маси українського вояцтва в Червоній Армії пробували валити імперію масовим киданням зброї в 1941 році. Коли ж це скінчилося трагедією голодової смерти в таборах полонених, тоді нарід в різних формах поставив спротив німецькому окупантові. Не правильно було б думати, що тільки під примусом українці в совєтській армії били німецького окупанта, який заявив, що йде на повне знищення народів Сходу Европи. Німці захотіли стати нашим ворогом і нарід з ними бився будьчиєю зброєю.

Одночасно інша частина нашого народу використовувала і німецьку зброю, щоб створити основи збройної сили, яка могла бути потрібною. Ще інша частина патріотів брала будьяку зброю і боролася проти обох окупантів одночасно. Те вживання зброї скинуло з нас полуду раба. Ми віджили від важких ударів, що їх зазнали під московською і іншими окупаціями. Після неймовірних втрат тридцятих років, нація знову віджила, почувши, що від ґвинтівки партизана тремтять вояки обох великих імперій. Когорти націоналістів 25 років тому понесли думку визволення, думку самобутности нації на широкі простори нашої незламної Батьківщини.

Усе це призвело до такого струсу народних кадрів, що не зважаючи на апокаліптичні втрати, Україна відчула себе знову не рабом, а скованим титаном. Коли війна закінчилася, українці, що були в Черв. Армії, зуміли використати свої медалі, свій салдатський труд для оборони перед намірами Сталіна добивати Україну, що зачерпнула свіжого повітря в могутні груди. Біг історії використала Україна для того, щоб скинути зі себе страшний тягар страху перед режимом. Т. зв. відлига після смерти Сталіна прийшла не як дар Хрущова чи інших сатрапів, а як ствердження, що терор перестав діяти. Що нікого вже не залякати соціяльним походженням, бо у всіх воно селянсько-пролетарське. Нікого вже не залякати відноcенням до совєтської власті, бо

більшість носила ордени, або й рани, набуті в боротьбі проти німецького окупанта.

У черговій стадії, український нарід зважився на дальші кроки. Спротив русифікації пішов так далеко, що замовкли доказування необхідности «злиття націй», перестали говорити про «заникання національних мов». Молоде покоління домоглось регабілітації майже всіх розстріляних письменників і це дало змогу відновити культурний процес, брутально перерваний в тридцятих роках.

Не слід перебільшувати. Якщо можна говорити про відродження в Україні поезії, то не можна говорити про відродження політичної думки, чи народження політичних організацій. Але — не одне відродження починалось від поезії. Маємо приклад І. Котляревського й його зовсім аполітичної «Енеїди». Це ворог розуміє часом краще від нас і тому маємо припливи й відпливи, відпускання і прикручування гайки аж до арештів, які зовсім не вичерпуються арештуванням І. Світличного, чи звільненням з праці І. Дзюби. Але фактом залишається, що молоде покоління в Україні, от, що — здавалось би — мало бути зовсім «певне» для режиму й окупанта, виявляє зовсім виразний спротив, тримаючись можливо найбільше леґальних форм, щоб не викликати репресій. Можна дискутувати цю методу, але чи Румунія або Польща не осягнули покищо більше як Мадярщина? Ми не проповідуємо непротивлення злу, ані шляху «еволюції» до визволення, але аналізуємо сучасний вияв спротиву України, якого форм ми не вибирали.

Очевидно, виявлений спротив ще не вийшов поза межі культурної ділянки, поза межі боротьби за найістотніші речі, починаючи від мови. Але коли порівняти це до сталінського періоду, то будемо бачити, що совєтська система розхитується під тиском з-зовні, а ще більше під тиском визвольних сил поневолених народів. Правильно порівняти сьогоднішнє положення в СССР до положення царської імперії напередодні першої революції, коли система існувала, але банкроцтво її було настільки ясне, що державний апарат виконував розпорядження, але лише «за хліб», а не «за совість».

Не зважаючи на розхитування режиму, московський нарід, озброєний величезним апаратом, виконує свої імперські наміри стосовно поневолених народів і русифікує їх, намагається тримати в духовому відношенні на щаблі провінції, не випускає в широкий світ, не допускає до контакту з зовнішнім світом. Одночасно є всі познаки того, що в українському народі відродилось не тільки почуття бунту проти такого стану, але і народжуються своєрідні форми бажання зарадити лиху. При ближчій аналізі видно не тільки відсутність страху (маємо вістки про спроби демонстрацій прихильности до арештованих), але й своєрідні форми відповідальности за долю народу. Видно з боку тієї інтеліґенції історичне бачення важкої і чорної дійсности, хоч ще не дійшло до стану організованости. Але ця організованість прийде при дальшому розпряженні системи. За це сьогодні йде підземна боротьба.

Боротьба йде в Україні за людську гідність, за випростання національного хребта. Загально кажучи — за душу України: бути їй духовим рабом, чи закованим велетнем. І еміґрація мусить включитися в цей титанічний змаг.

На превеликий жаль ми розпоряджаємо дуже обмеженими засобами, але все ж розпоряджаємо. Найперше — по нашому боці правда й історичні вітри доби дмуть у наші вітрила, у вітрила визволення поневолених і ліквідації імперії, вже останньої на земній кулі. Нашим великим завданням — перекинути ідеї свободи через залізну заслону всіми нам доступними засобами.

Фронт сьогодні проходить всім світом, не лише крізь кожну хату, але й крізь кожну душу. Ворог атакує на світовому фронті, ми мусимо відбиватися на світовому фронті, але й наступати! Коли ворог висилає своїх післанців, щоб нас розкласти, ми мусимо намагатися розкласти їх. За нами правда, тож нам нічого боятися. Що будуть втрати? — Ми ж у війні, а війни боз втрат не буває.

У цій війні ми маємо дуже багато до виграння. Найперше — допомогу процесові визрівання політичної думки на Рідних Землях. Далі — врятування нашої молоді, що виростає на чужині, бож тільки політичний ерос може її втримати при українстві. Інакше наші еміґраційні пересправи являтимуться для неї як страва без солі.

Треба бути справжнім опортуністом, щоб не вірити, що ми можемо перемагати в зударі з ворогом. Зрештою, маємо докази: якщо масові приїзди були наставлені на наш розклад, то чому вони припинилися? Шкода стало ворогові нас? — Не думаю. Просто він попік-

ся. Це не значить, що він припинить наступ. Він присилатиме свої бриґади одну за одною, все краще вишколеними. Ми мусимо виступати також щораз краще підготованими. Це можна осягнути, але не самою лише теоретичною підготовою, а бойовою заправою. Не шляхом ізоляції маси, а шляхом її підтягнення, піднесення рівня її знання і свідомости, шляхом активізації, шляхом зміцнення певности себе й бажання зудару, бо без зудару нема війни, а тим більше нема перемоги.

Стоїмо перед поширенням політичної боротьби двох світів — світу свободи й світу неволі. Щоб вивести маси на фронт цієї боротьби, необхідна їх політизація. Так, політизація! Я не боюся цього слова. Досі ми займалися, вибачте, політиканством, а не політикою. Нам необхідна політизація мас, щоб віджила й розгорнулась політична думка, яка завмерла на еміґрації і свідомо нищиться ворогом на Рідних Землях. Хіба ж не скажемо, що в нас у цьому напрямку все в порядку, коли сьогодні існують політичні середовища, що ніким не різняться в програмі одне від одного, не маючи членства. Хіба ж не скажемо, що все в нас в порядку, коли всякий розгляд дійсности в Україні з об'єктивним трактуванням наявних даних у нас звуть совєтофільством, коли ствердження, що в Україні сьогодні колхозник з Херсону везе продавати помідори на колхозному ринку у Києві у нас трактують як охоту повороту додому. Коли позитивне ставлення до европейського федералізму у нас звуть зреченням ідеї самостійности, а всякий розгляд майбутнього укладу українсько-московських відносин — москвофільством.

Ми поринаємо в спрощування великих проблем. Хіба розумно бачити Україну майбутнього крізь окуляри минулого, яке ніколи не повернеться? Тому ми кличемо не лише націоналістів, але весь український загал до відваги й масштабу в думанні. Нам треба нових думок і нових методів боротьби, бо світ переходить шалені й глибокі переміни. В сьогоднішньому світі електронних машин, ми наші недоліки в технічному оснащенні зможемо рівноважити тільки відвагою думання і великим інтелектуальним зусиллям.

Націоналісти завжди стояли в першій лаві боротьби, стоятимемо й далі. У цьому змагу простягаємо руку всім, хто бачить небезпеку з боку червоного імперіялізму. Ми шукаємо приятелів між чужими, але в першу чергу сполягаємо на власні сили народу, тому найперше простягаємо руку братам по крові, не зважаючи на переконання, бо всяке переконання ми шануємо. Націоналізм — це не партійність і не виключність. Це єднання сил нації, розбудова їх для здійснення її історичного призначення, а найперше — для її визволення. У ворога сил багато, у нас вони ним надщерблені й тому всіх нас не забагато для осягнення нашої найвищої мети.

Між нами й загалом можуть бути розходження. Щоб улегшити співпрацю, ми готові з кожним устійнити спільне й різне, зокрема ж з членами націоналістичної родини. Ми завжди підтримаємо всяку спробу консолідації національних сил на кожному відтинку нашого життя, як підтримуємо політичну консолідацію на базі Державного Центру УНР. Але ми будемо шукати її удосконалення і поширення. Нема бо сумніву, що час не стоїть на місці й те, що було добре в 1948 р., не витримує проби життя в 1966 році.

При цьому ми пропонуємо програмове синтезування існуючих політичних формацій. Чому б не зробити спроби поєднування тих політичних середовищ, що стоять до себе близько й загрожені вимиранням? Сама дискусія цієї проблеми піднесла б політичну думку, удосконалила б концепцію, приспішила б вироблення національної стратеґії. У здоровій контроверсійності збудилась би й визріла б розв'язка не однієї проблеми. Це проблема першорядної ваги, бо ворог душить нашу політичну думку, а й у вільному світі твориться порожнеча, бо людство не встигає за технічним розвитком.

Технічні удосконалення індустріялізованого й гіперцивілізованого світу викликають духову пустку. Щасливі ми, українці, чи ті з нас, що борються за велику ідею визволення поневоленого нашого народу й інших. Ми бо маємо зміст життя. Статистика напевно показала б, що в нашій спільноті на чужині, яка живе в ненормальних відносинах, менше психічних недуг, як серед нормальних суспільств, що через брак мети, потопаючи тільки в добробуті, почуваються, як у темній камері без вікон.

Велика мета допомоги нашій геройській і незламній Батьківщині єднає нас. Ми хочемо піднесення цього єднання, хочемо створення Світового Союзу Українців, щоб постала одна упраїнська спільнота в діяспорі. Тому Св-

товий Конґрес Вільних Українців ми бачимо як форум зустрічі всіх українців у вільному світі, а не як повторення існуючих громадських чи політичних комбінацій. Для цього, у його підготові, ми будемо змагатись за якнайглибше зрушення еміґраційної спільноти й виступимо з новими ініціятивами та пропозиціями, як досі змагались за здійснення цієї ідеї.

Перед нами рік підготови до СКВУ. Розуміємо цей рік як час вийняткової активности всієї нашої спільноти в діяспорі, але не лише для зібрання фондів і технічних справ. Основне — це викликання вже організаційного завершення крайових централь там, де їх ще нема, переведення великої перевірки, щоб виявити реальну силу й значення організацій, що часто існують лише як міт, як уява, фальшуючи реальне відношення сил. А найважливіше — в цьому році мусимо добитися виявлення опінії, думки загалу, бо в багатьох випадках ми живемо фантазією, живемо у відірванні від справжніх потреб пересічного українця, не раз бо проводи замикаються в ґетто.

Звертаючи очі на Батьківщину, на підтримку її визвольної боротьби, ми не забуваємо про ролю еміґрації, як не забуваємо про її потреби. Змагаємося за творення духових вартостей, що їх можна б перекинути в Україну, де нема змоги праці в багатьох ділянках. Тут розбудова існуючих наукових та культурно-виховних установ, чи реорганізація їх, щоб запевнити їм довге існування і забезпечити припливом нових сил — набирає значення політичної проблеми, бож сьогодні немає політики без наукової підбудови.

Питання молоді для нас представляється не як проблема, над якою треба б тільки зідхати, хоч і як не світло тут справа мається. Хочемо поставити цю справу також в площину загальної дебати, бо ті труднощі, які маємо, мають і інші середовища, навіть ті, що можуть похвалитися тисячами організованих юначок і юнаків. Бо скільки б ми не мали, то маємо не більше десяти відсотків коло себе. А українська спільнота на чужині мусить існувати й тоді, коли нас не стане. Вона існуватиме в інших формах, наші послідовники матимуть інші уявлення і поняття, як ми мали інші уявлення від наших батьків, хоч ми з батьками нашими жили в тих же умовинах, діти наші виростають в зовсім інших. До розв'язки цієї проблеми мусимо запросити самих молодих. В першу чергу — проводи молодечих організацій. Досі ми цього не зробили, а навіть подекуди самі ми цьому перешкоджали.

Одною з найреальніших і найвищих вартостей уважаємо Українську Церкву, яку хочемо бачити надрядним чинником, що стоїть на сторожі душ, на сторожі найвищих Божих вартостей. Але між тими вартостями бачимо й національний момент і хочемо його бачити збереженим в наших Церквах. Не бачимо можливости здійснити це завдання без створення струнких структур наших Церков. Хочемо бачити Українські Церкви у вільному світі, що були б атракційними сьогодні, що були б джерелом відродження релігійного життя і традицій у майбутній вільній Україні, а не помісні єпархії в поодиноких державах чужого світу. Коли високо бачать ролю і завдання наших Церков чужинні компетентні чинники, то гріх було б бачити цю ролю нижче нам.

Не хочу надуживати вашою терпеливістю та увагою. Згаданого тут досить, щоб уявити собі, що Провід Українських Націоналістів, втративши свого неповторного Голову, полк. Андрія Мельника, намагається в міру своїх сил іти вперед, збираючи у вітрила свого корабля вітри доби. Не думаємо, що було б правильно, коли б ми йшли поза широким загалом українського громадянства в діяспорі. Тому мої думки намагаюся конфронтувати не лише з членством УНРуху й його прихильниками.

Живемо у світі, в якому все діється тільки у великому масштабі. Як творяться сьогодні великі міждержавні об'єднання для різних справ, починаючи від метеорологічної служби й кінчаючи господарськими, так жодна спільнота у свому нутрі не може бути роздріблена на доземі частини з претенсіями на всеобіймаючість. Зрізничкованість річ нормальна, совєтська чи взагалі тоталітарна уравніловка не виправдала себе на практиці. Але в різнородності ми мусимо мати єдність завдань і спільність дії. Зокрема ж в основних справах у нас мусить бути бодай порозуміння. Фантастичні уявлення про перемогу однієї думки, одного середовища — належать до бозповоротного минулого. Тому я маю сміливість іти на конфронтацію моїх думок з найширшим загалом, який такої конфронтації не відкидає.

Перед нами усіми стоять великі й важкі зусилля, з яких я згадав деякі. Для осягнення успіху, нам, як і всій нації, слід відсунути на

задній плян все дрібне й другорядне. Якщо хочемо, щоб діти наші були горді нами, щоб не соромились нас, щоб пішли нашими слідами нехай і власною методою; якщо хочемо бути гідними наших братів, що загинули або сьогодні в Україні ризикують усім, коли ми ризикуємо тільки нашим спокоєм і вигодою, зосередьмо наші зусилля на загальному, відкидаючи особисте. Відсуньмо на дальший плян все, що нас ділить, завжди шукаючи того, що нас єднає. Бо ділить нас момент, настрій, дрібна ураза, а єднає вічність і приналежність до одніеї національної спільноти. В душі нашій шукаймо перемоги над слабостями в ім'я високого й безсмертного. Бо для високого і безсмертного дав Бог людині життя і Свою подобу та судив нам бути членами геройської української нації.

ВІДБУВСЯ 28. З'ЇЗД ОДВУ

(Лігайтон, Па., ПС). У днях 3-5-ого вересня 1966 р. на власній Оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні, Па., Організація Державного Відродження України відбула свій величавий двадцятьвосьмий з черги З'їзд, на якому переобрано Проф. д-ра Богдана Т. Гнатюка головою ОДВУ.

З'їздом проводила Президія у складі: Проф. д-р Петро Ю. Стерчо-голова, інж. Володимир Бережан і інж. Ярослав Вариводa-заступники голови, та мґр. Теодозій Онуферко й інж. М. Камінський-секретарі. До Почесної Президії проф. д-р П. Стерчо покликав приявного на З'їзді Голову Проводу Українських Націоналістів-ред. Олега Штуля-Ждановича, Почесного Президента ОДВУ-проф. д-ра Олександра Грановського, о. Тому Барпляка-капеляна Оселі, представника Державного Центру УНР-проф. Миколу Степаненка, представників УНО й УСГ з Канади-інж. Михайла Селешка та Петра Головатого, представника Українського Народного Союзу-інж. Степана Куропася, голову УЗХ пані д-р Марію Квітковську, голову Центрального Проводу «Зарева»- Павла Дорожинського, довголітнього секретаря і був. голову ЦУ ОДВУ-Володимира Різника та д-ра В. Комаринського.

З'їзд ОДВУ відкрив проф. д-р Богдан Т. Гнатюк, а по молитві, що її провів о. Тома Барпляк, на цій спільній сесії ОДВУ, УЗХ і «Зарева» промовляла д-р Марія Квітковська, голова УЗХ, п. Павло Дорожинський, голова Ц. П. «Зарева» та почесний президент ОДВУ-проф. д-р О. Грановський. На цьому місці відчитано архиерейські благословення для учасників З'їзду від Блаженнійшого Іоана, Митрополита Української Православної Церкви у ЗДА, та Високопреосвященнішого Кир Амврозія, Митрополита Української Католицької Церкви в ЗДА.

У другому дні нарад, 4-ого вересня, на другій спільній сесії ОДВУ, УЗХ та «Зарева» виголосив промову про стан української визвольної боротьби на тлі сучасної міжнародної ситуації та подій на Рідних Землях Голова ПУН-ред. Олег Штуль-Жданович, а Заступник Голови ЦУ ОДВУ-Ярослав Гайвас про вклад ОДВУ в життя американських українців. На цій сесії усні привіти зложили: представник Державного Центру УНР проф. Микола Степаненко, преставник Українського Народного Союзу-інж. Степан Куропась, представник Українського Робітничого Союзу-Іван Олексин, від УНО й УСГ інж. М. Селешко, голова ОУРДН-Юрій Нагорний, представник ОбВУА інсп. Микола Алексевич, від Координаційного Комітету УНР д-р Сендзік, від Селянської Партії та Зеленого Інтернаціоналу о.Кость Данилевський, від Головної Управи Братства Дивізійників полк. Михайло Ліщинський та інж. М. Кисляк від Об'єднання Прихильників УНР, УНДО та Відділу УККА в Аллентавні, Па. Також відчитано привіти від біля 40 організацій та установ.

На цій спільній сесії, на заклик предсідника З'їзду проф. д-ра П. Стерча, вшановано пам'ять Житомирської Трагедії з-перед 25-ти років.

На бенкеті з нагоди 35-ти-річчя Українського Золотого Хреста, що його відкрила пані Павлина Різник, а ним керувала пані проф. Оксана Ґенґало, святочну промову виголосив Голова ПУН-ред. Олег Штуль-Жданович, а усні привіти обмежено до виступу екзекутивного директора УККА п. Йосипа Лисогора та пані проф. д-р Наталії Пазуняк від СФУЖО,

яка перебрала відзнаку почесного члена УЗХ для голови СФУЖО пані Залізняк. Голова УЗХ вдекорувала на цьому бенкеті також попередніх Голов УЗХ.

***

У діловій частині нарад З'їзду, крім Президії вибрано такі з'їздові комісії: номінаційну в складі інж. Степана Куропася, інж. Ярослава Варивода, Володимира Різника, Петра Ґенґала, пані Стефанії Букшованої, Теофіля Бака-Бойчука та Григорія Яремчука; фінансову в складі інж. Омеляна Суховерського, інж. Степана Куропася, Миколи Бігуна, полк. Івана Білоуса та Іларіона Поліщука; просьб і скарг у складі д-ра Володимира Комаринського, Миколи Бігуна та д-ра Володимира Михайлова; та резулюційну в складі проф. д-ра Петра Стерча, Ярослава Гайваса, проф. д-ра Олександра Грановського, інж. Богдана Гасюка, інж. Петра Байбака, Павла Дорожинського та Андрія Шекерика. Вони всі працювали підчас З'їзду, розробляли свої ділянки життя ОДВУ й на останній сесії звітували й предкладали свої резолюції, пляни і т.п. під дискусію та на затвердження, Всі комісії працювали з великим успіхом.

Звітування уступаючої Центральної Управи тюк, який заторкнув майже кожну ділянку розпочав її Голова- проф. д-р Богдан Т. Гнажиття ОДВУ. Вказав він на поважні осяги та на існуючі труднощі. Зокрема зупинився він над життєвими проблемами Організації, що стоять перед нею у найближчому майбутньому. Перший заступник голови інж. С. Куропась звітував зокрема про діяльність очолюваної ним Української Американської Видавничої Спілки в Шикаґо, в якій ОДВУ має понад 51% уділів. Заступник Голови Ярослав Гайвас звітував зокрема про свою діяльність у ролі політичного референта на терені Українського Конґресового Комітету і вказав на ряд проблем перед грядучим Конґресом УККА та Світовим Конґресом Вільних Українців. Генеральний Секретар д-р Роман Клюфас звітував про жваву діяльність Секретаріяту, якому потрібно підмоги у характері постійного працівника в канцелярії Центральної Управи.

Фінансовий референт інж. Омелян Суховерський представив справу фінансів ОДВУ в оптимістичному світлі, бо в цьому році тільки на потреби Паризького Осередку зібрано понад 11, 000 долярів, а майно ОДВУ виносить тепер понад 300,000 долярів. Про касові операції звітував скарбник Лев Куделя, а за Господарську Комісію ОДВУ Володимир Різник. Господарська Комісія зокрема прикладала багато уваги розбудові Оселі ім. Ольжича. Організаційний референт Роман Шраменко ствердив значний ріст організаційної мережі ОДВУ, а зокрема відмітив він кількостевий та якостевий ріст членства. Григорій Яримчук звітував за референтуру визвольного фронту й апелював до ще більшої жертвенности на фонд.

Культурно- освітній референт інж. Петро Байбак відмітив зокрема ряд імпрез, що в рямках діяльности його референтури влаштовано ним на Оселі ім. О. Ольжича та в Нью Йорку, як також місцевими відділами ОДВУ. Проф. Степан Стецюк звітував із своєї діяльности в ролі референта для справ шкільництва, а Петро Ґенґало про свою діяльність на пості рефепім з членів Центральної Управи звітував проф. рента для суспільно-громадських справ. Останд-р Петро Стерчо за пресову референуру та за відсутнього головного редактора «Самостійні України» Михайла Панасюка, якому він зложив подяку за його працю під гучні оплески делеґатів З'їзду. Рівно ж висловив він подяку Дирекції Української Видавничої Спілки ОДВУ.

Про фінансовий стан і розбудову Оселі ім. Ольжича звітували голова Оселі Теофель Бак-Бойчук і д-р Мирослав Чаповський, як також Пантелеймон Шуган у ролі фахового книговода, який на прохання Голови ЦУ ОДВУ провів аналізу фенансового стану Оселі за останні десять років. Любомир Кузик звітував за другу господарську інституцію ОДВУ-Українську Американську Видавничу Спілку та за адміністрацію «Самостійної України». Повторив він ствердження голови дирекції Спілки інж. Степана Куропася про успішний розвиток Спілки, доказом чого є виплачування високої дивіденди уділовцям Спілки. Апелював він також до точної передплати органу ОДВУ. За діючий на Оселі Український Католицький Комітет звітував Ст. Селешко, ствердивши, що саме перед тижнем посвячено каплицю Св. Апостола Андрея на Оселі враз з дзвіницею і дзвоном, придбаних за суму біля 7,000 долярів та даровою працею. За діяльність Українського Православного Комітету звітував Лев Куделя, склавши подяку ЦУ ОДВУ за відступлення одного з будинків на Оселі для Богослужень православної Церкви, а о. Двораківському за

релігійну обслугу православних на Оселі ім. Ольжича.

За Контрольну Комісію звітував її голова інж.Іван Харамбура та члени інж. Михайло Нич і Степан Ковальчук. Всі вони ствердили бездоганне ведення фінансової господарки. ОДВУ. За діяльність Організаційного Трибуналу звітував його голова д-р Богдан Левицький та його члени Степан Кричук і Іван Попович. До Трибуналу вплинув відклик ново-організованого Відділу О Д В У в Чікаґо від рішення Центральної Управи. Голова Трибуналу вирішив передати цей відклик до З'їзду.

У речевій дискусії над звітами забирали голос полк. Іван Білоус інж. Є. Кульчицький, А. Шекерик, Р. Крупка, Микола Вайда, Р. Зуляк, С. Кричук, П. Шуган, інж. М. Нич, проф. д-рЮрій Мачук, д-р Демянчук, Г. Кремчук і ін. По вичерпній дискусії, в якій зокрема відмічувано позитиви та піддавано думки відносно покращання деяких ділянок діяльности ОДВУ, на внесок Контрольної Комісії уділено абсолютрію уступаючим органам ОДВУ.

На внесок членів Організаційного Трибуналу Степана Кричука, Івана Поповича та мґра. Михайла Середовича в ролі статутової комісії З'їзду-З'їзд прийняв дві зміни в Статуті ОДВУ, а саме: а) З'їзд ОДВУ відтепер буде відбуватися що-два роки, а не що-року; і б) скількість членів Центральної Управи, Контрольної Комісії та Організаційого Трибуналу визначує кожночасний З'їзд на чергову каденцію. При цьому зобов'язано Центральну Управу скликати поміж З'їздами конференції ОДВУ

По звідомленнях з'їздових комісій, дискусії над їх пропозиціями та прийнятті постанов З'їзду, вибрано на внесок номінаційної комісії нові органи ОДВУ на дво-річну каденцію в такому складі:

1) Центральна Управа: Почесний Президент-Проф. д-р Олександер Грановський; Голова ОДВУ-проф. д-р Богдан Т. Гнатюк; заступники голови-інж. Степан Куропась- Ярослав Гайвас і д-р Денис Квітковський; ґенеральний секретар др Роман Клюфас; секретар др Володимир Михайлів; фінансовий референт інж. Омелян Суховерський, скарбник Лев Куделя; організаційний референт Роман Шраменко, пресовий референт проф. д-р Петро Ю. Стерчо, культурно-освітній референт проф. д-р Юрій Мачук; господарський референт Володимир Різник, референт для суспільно-громадських справ Петро Ґенґало, референт для шкільних справ проф. Степан Стецюк, референт для справ молоді інж. Богдан Гасюк і референт для справ Українського Визвольного Фонду-Григорій Яремчук; членами без референтур вибрано д-ра Зенона Городиського, д-ра Мирослава Чаповського, д-ра Богдана Шебунчака, Стефанію Букшовану, мґра. Теодозія Онуферка та Андрія Шекерика. Редактор «Самостійної України»-Михайло Панасюк.

2) Контрольна Комісія: Мик. Андрейко; члени: інж. Михайло Нич, Микола Бігун, Павло Дорожинський, Роман Крупка, Пантелеймон Шуган і мґр. Андронік Копистянський.

3) Організаційний Трибунал: Голова- д-р Володимир Комаринський;члени: мґр. Михайло Середович, Іван Попович, Степан Кричук та інж. Іван Харамбура.

Ґратулюючи нововибраним органам О Д В У, зокрема Голові ЦУ проф. д-р Богданові Т. Гнатюкві, предсідник З'їзду проф. Петро Ю. Стерчо підкреслив потребу повної гармонії й співпраці поміж органами й членством і на його заклик всі приявні вставанням з місць прирікли всесторонньо підтримувати діяльність Центральної Управи, а члени нововибраної Центральної Управи, Контрольної Комісії та Організаційного Трибуналу прирекли вірно виконувати взяті на себе обов'язки, що згодом підкреслив у свойому слові перевибраний Голова ОДВУ проф. д-р Богдан Т. Гнатюк.

По вичерпанні дискусії над розвитком дальшої діяльности, в якій висловили свої думки полк. Іван Білоус, інж. Є. Кульчицький, Андрій Шекерик, Григорій Яремчук і ін. Предсідник З'їзду подякував членам Президії та Секретаріяту З'їзду за їх труд, а зокрема всім делеґатам і іншим учасникам З'їзду за їх взірцеву й здисципліновану участь у триденній праці З'їзду. Голова ЦУ ОДВУ проф. д-р Богдан Гнатюк відвзаємнив Предсідникові З'їзду проф. д-р Петрові Стерчові за його вміле та взірцеве ведення працями З'їзду.

З'їзд закінчено в піднесеному настрою, в вірі дальшого росту ОДВУ всіми учасниками молитвою «Отче наш » та Франковим «Не пора, не пора...»

Роман Шраменко

28-ИЙ З'ЇЗД ОДВУ

Можливо, що робити підсумки 28-го З'їзду ОДВУ немає конечної потреби, бо все так «пішло добре», як дехто висловлюється, як ніколи перед тим. Тому ми не думаємо робити підсумків із техніки переведення З'їзду, бо справді Президія З'їзду на чолі з Представником д-ром П. Стерчом, вив'язалась знаменито із свойого нелегкого завдання, а Делеґати й Гості були поміркованo-практичні, що в заключенні нарад створило так завжди бажану діловість й річевість цілого ходу триденної конвенції ОДВУ,

Якщо тут і там, вдирались «темні хмари», чи «хтось» вискакував в перебільшенні «формальних справ», або коли «гнулись дуби» перед фактами логічних аналіз, чи «тонкі лози» пнулись ж а під небеса, то все це за словами одного шановного Професора, свідчило, що «українська порода живе і буде жити» і ми вміємо пошанувати кожного, і хоч демократами себе не-звемо,- демократію ісповідуємо, правдоподібно більше, як всякі інші наші доморослі демократії.

Вислід нарад їх конструктивність, а у висліді вибір нових керівних органів, Центральної Управи ОДВУ, дає недвозначну оцінку, що ОДВУ основно перейшло через перший стан «зміни» і безсумнівно прямує до другого етапу. А тому, що ми мали змогу висловлюватись в минулих роках, пишучи статті на тему «зміни», постараємось в цім же напрямку й дальше.

Не улягає й дискусії, що хребтом 28-го З'їзду ОДВУ були дві доповіді-напрямні, які були виголошені підчас спільної сесії ОДВУ-УЗХ Заревo Головою ПУН ред. Олегом Штулем-Ждановичом і Заступником ЦУ ОДВУ Ярославом Гайвасом.

Надіємось, що ці доповіді будуть видруковані в наших виданнях, тому їх тут не реферуємо, хоч не можемо поминути факту, що думки обох Шан. Докладчиків були наскрізь глибоко обдумані побудовані на принципі логіки й реальної дійсности, як і вказували недвозначно на суть справи. І немає сумніву, що власне ці дві доповіді спричинились у великій мірі до «реального думання» неодного із Делеґатів, як і вкинули нам перед очі куди важніші проблеми, як ці, що в багатьох попередніх з'їздах з'їдали наш час. Звичайно, висловлені думки в доповідях це у великій мірі напрямні для нашого УНРуху, які потребуватимуть основного пристосування їх в нашій праці, що буде сягати своїм змістом у всій ширині й довжині засягу нашої Організації. Як і рівнож є ці думки перестoрогою для нас, що годі нам довше не бачити «дальше свойого носа», бо така короткозорість неминучо веде до упадку й неславного кінця, байдуже на славне минуле. І це треба зважити й роздумати не лише Делеґатам, чи Гостям 28-го З'їзду ОДВУ, а всьому нашому Членству.

Взявши до уваги, що доповідь Голови ПУН становила кредо політики ПУН-ОУН по відношенні до Рідних Земель, як і вимоги УНРуху до своїх складових посестрів у ставленні ряду практичних завдань, а доповідь Заступника Центральної Управи ОДВУ говорила мовою призначення й визначення нашій Організації основних дороговказів в ЗДА, ми получивши обі ці доповіді в цілість, недвозначно встановили: тридцятьшість років минуло, як положено основи для нашої Організації тут в ЗДА, і ми без найменшого сумніву бачимо, що ці основи й надальше залишаються незмінні, тверді й понад всякий сумнів, ПОТРІБНІ. Змінились однак форми, тактика, методика дії, й міняються люди.

Значить, стоячи міцно на своїх націоналістичних заложеннях, ми крок-за-кроком будемо пристосовувати нашу тактику, нашу дію, наш зовнішний вияв до обставин, до вимог сьогоднішного дня, щоб і дальше іти в раз вибранім напрямку, аж до остаточно осягнутої мети.

Гляньмо собі в очі!

Ми вповні розуміємо, що всяка зміна проходить через процес внутрішних, або зовнішних ферментів, які своєю акцією спричиняють новий зміст і форму. В нас в ОДВУ, ми вже переходили ряд таких процесів, але ми ще не всі це собі належно освідомили, гадаючи, що ОДВУ може бути обведене китайським муром за яким ми собі будемо потихеньки «хозяйнувати». Так не є, і так не буде, хоч не виключаємо, що є серед нас одиниці, які стояли б все на однім місті, або ще гірше,-завернули б колесо історії назад, щоб лише розкошувати згуб-

ною мрією, чи втраченою шансою можливостей.

Люди мають свої слабості, має її кожний із нас, але будучи складовою частиною Організації, ми мусимо пристосовувати себе до спільного думання, вияву й акції, не як одиниця, що всіх пожирає та гне, а як творча спільнота, яка живе й творить колективно, в ім'я колективного стремління, за справедливість для всіх, а не лише одного.

Поставивши одиницю, як незмінну вартість на її належному місці, ми мусимо пам'ятати, що одиниця є вартісною лише тоді, коли вона служить й творчо діє в користь якоїсь спільноти. Одначе, коли дія одиниці не є у користь других, тоді така одиниця тратить свою вартість й її звуть тоді шкідником, Так є і в нашій Організації. Такий закон є життя і він безперечно справедливий.

Тому, гляньмо собі в очі! От-так безпристрасно, без обвинувачення, а чесно й справедливо подивімось на себе, пригляньмось собі зблизька і скажім, чи кожний із нас є вартісною одиницею в нашій Організації? Чи сповняючи ряд обов'язків, ми діємо в ім'я спільних інтересів? Чи направду говорячи «друже», ми бачимо в кожнім нашім члені свойого друга? Чи малі й примітивні наші подразнення не притемнюють часом у нас великих ідеалів й преважливих завдань? Гляньмо й подумаймо, а може прийде потрібне відродження, без якого нам годі дальше іти, в організованій спільноті, бо далеко вже дехто пішов по лінії пристрастей одиниці.

І це на нашу скромну думку, чи не найважніше момент зараз в нашій Організації.

У дальшім марші...

Оновивши себе духово, прибравши геть із своїх звичок некорисні практики, ми зможемо й маємо для того всі данні, прийняти у себе нові одиниці, нових людей-членів, які приходять до нас і будуть дальше прибувати, бо ми стаємо поновно Організацією в якій діє процес дій, маймо до них довіря й принимаймо їх в многогранного життя. Не жахаймося нових людей, як друзів що нам потрібні, а ми потрібні їм..., і так буде іти нормальний марш поповнення кадрів.

З'їзд ОДВУ в Лігайтоні вказав нам ряд істин. Деякі з них багатообіцюючі, будуючі, позитивні, але немало їх із противного кінця. А годі нам їх не бачити, бо лише ці ідуть твердою ходою через життєві простори, що вміють дивитися і бачать дійсність непідфальшованою, а правдиву, хоч може часом і болючу.

Ми хочемо бачити факти! Ми мусимо їх бачити, бо доля й призначення судили нам бути не лише звичайними з'їдачами хліба, а вказано нам шлях де кується доля нашого маршу до нових висот, НАШОГО ОНОВЛЕННЯ У ВІРІ І ОДНОСТИ.

І це ми осягнемо! Скоріще, чи пізніще, але осягнемо, щоб знова, як і перед тим, закінчити один етап, і піти в другий...

РЕЗОЛЮЦІЇ 28. З'ЇЗДУ ОДВУ

I.

1. Двадцятьвосьмий З'їзд Організації Державного Відродження України стверджує з глибоким задоволенням, що український нарід бореться безперебійно проти поневолення України російським імперіялізмом і рішучо та невгнуто відстоює на всіх відтинках життя своє право бути повноцінною нацією, рости й розвиватися вільно, незалежно від зовнішніх сил, та разом із усіми іншими народами світу творити спільноту суверенних, рівних і рівнорядних держав.

2. Пересилаючи привіт і поклін рідним братам в Україні, учасники З'їзду передають їм запевнення, що Організація Державного Відродження України та її члени, як завжди дотепер, так і в майбутньому непохитно й безперебійно нестимуть допомогу українському народові в його важкому й нерівному змаганні за збереження національно-духової самобутности й привернення державної суверенности.

Розвиваючи діяльність у цьому напрямі, так керівні органи ОДВУ, на чолі з Центральною Управою, як і поодинокі члени повинні постійно вивчувати положення в Україні, стежити за тамошнім розвитком подій, всесторонно запізнаватися з слабими й сильними прикметами пануючого в Україні російського комуністично-

го режиму та шукати нових можливостей завдавати ударів поневолювачам України.

Учасники З'їзду вважають, що головною зброєю в боротьбі з комунізмом і російським імперіялізмом є універсальні ідеї людської гідности та національної свободи, пошанування яких у вільних від комуністичного, тоталітарного чи імперіялістичного поневолення країнах світу причинилися до всестороннього розвитку народів і одиниць, як також до їх повноцінного життя. Тому З'їзд закликає всіх членів ОДВУ доложити всіх своїх зусиль для того, щоб поневолені російським імперіялістичним комуністичним тоталітаризмом наші брати в Україні пізнали ці ідеї та осяги вільних людей у світі.

3.Визвольна боротьба українського народу є частиною визвольних рухів, що огортають цілу земну кулю. Головним ворогом цих національно-визвольних рухів, а в першу чергу смертельним ворогом волелюбних прагнень українського народу був і є російський імперіялізм, який на сучасному історичному етапі виступає у формі совєтського комунізму.

Російські більшовики переводять у життя свої народовбичі пляни явно і послідовно, а для ідеологічної підбудови тих плянів вони видвигають різні лже-вчення, як от «старшобратство» російського народу, його культурну вищість, злиття націй, тощо.

Для добра всіх народів у світі, а в першу чергу обороняючи незаперечні права й прагнення українського народу на свою духову й політичну незалежність, Організація Державного Відродження України та її члени будуть завжди і всюди поборювати підступні заходи російського комуно - імперіялізму, який стремить до потоптання людської гідности та до поневолення вільних ще народів світу.

4. З'їзд доручає Центральній Управі якнайшвидше пожвавити свою діяльність на цьому відтинку. Органи ОДВУ повинні негайно намітити плян всесторонньої діяльности з метою активної та безпосередньої допомоги у визвольній боротьбі українського народу, а пресовий орган ОДВУ повинен безперебійно інформувати своїх читачів про розвиток цієї діяльности.

5. Учасники Двадцятьвосьмого З'їзду Організації Державного Відродження України клонять свої голови перед маєстатом смерти Президента Української Народньої Республіки в екзилі славної пам'яти Степана Витвицького та Голови Української Національної Ради славної пам'яти Осипа Бойдуника й вітають Державний Центр Української Народньої Республіки в екзилі та одночасно висловлюють свої турботи з приводу того, що детеперішні заходи в справі консолідації українських політичних сил у цьому спільному Центрі ще не дали задовільних вислідів, а підготовка до чергової сесії Української Національної Ради проходить надто повільно.

Учасники З'їзду вірять, що відповідальні керівники Державного Центру Української Народньої Республіки в екзилі доложать усіх своїх старань для якнайскорішого та якнайуспішного відбуття чергової сесії Української Національної Ради, а зокрема включення до праці нових політичних сил для скріплення цього спільного політичного Центру.

6.Організація Державного Відродження України підкреслювала в минулому й незмінно стоїть на становищі, що для устійнення та успішного переведення в життя єдиної всеукраїнської концепції в боротьбі за привернення державної суверенности Україні необхідно об'єднати всі творчі українські політичні сили в єдиному спільному політичному центрі.

7. Учасники З'їзду вітають Ієрархів Українських Церков і з задоволенням відмічують великий зріст заінтересування українського громадянства церковними справами та пожвавлення релігійного життя. Учасники З'їзду вітають це явище, бо в діяспорі національна церква являється одним із найсильніших засобів для захисту українських національно-духових вартостей. Тому З'їзд поручає членству ОДВУ і в майбутньому активно працювати на цьому полі та в однаковій мірі змагати за єдність і спаяність Українських Католицької та Православної Церков і дбати за збереження їхнього українського характеру. Єдність Православної так як і єдність Католицької Церков стануть підставою духової єдности всіх українців у вільному світі, а патріярхальне завершення однієї та другої Церкви буде нашим черговим історичним здобутком. В цьому дусі члени ОДВУ і надалі повинні докладати своїх зусиль у релігійному житті.

8. Від років усі З'їзди ОДВУ апелювали до всіх українських суспільно - громадських організацій у вільному світі відбути Світовий Конґрес Вільних Українців.

Учасники Двадцятьвосьмого З'їзду ОДВУ висловлюють радість з того приводу, що думку про потребу Світового ;онґресу Вільних Українців визнало доцільн все оїганізовване громадянство у вільному світі й такий Конґрес рішено відбути в 1967-році. Тому З'їзд заявляє, що:

а) всі органи ОДВУ та її члени докладають усіх своїх зусиль до якнайкращого переведення цього Конґресу; та

б)всі органи ОДВУ та її члени докладають усіх своїх зусиль до того щоб Світовий Конґрес Вільних Українців був виявом волі й прагнень усієї української спільноти у вільному світі та змагатимуть до того, щоб усі українські групи й формації мали на Конґресі однакове право, а зокрема, щоб усі ухвали Конґресу були випливом загальної співпраці.

III

9.Учасники Двадцятьвосьмого З'їзду ОДВУ вітають дорогого гостя на З'їзді, Голову Прово-Українських Націоналістів Олега Штуля-Ждановича та обіцяють дати йому повну піддержку в його діяльності на пості найвищого керманича Українського Націоналістичного Руху.

10. З'їзд гаряче вітає братню організацію, Український Золотий Хрест з нагоди його 35-ти-літньої діяльности й запевняє дорогих подруг з Українського Золотого Хреста в готовості ОДВУ допомогти їм у всіх їхніх намаганнях ще краще розгорнути діяльність, в якій учасники З'їзду бажають їм якнайкращих успіхів.

11. Учасники З'зду вітають Український Конґресовий Комітет Америки з нагоди 25-ти-ліття його існування й діяльности та бажають йому якнайкращих успіхів у праці. Одночасно З'їзд заявляє, що членство ОДВУ доложить усіх зусиль до того, щоб УККА ріс і розвивався, щоб він ішов з духом часу та щоб успішно виконував свої завдання, ключивши в себе всі українські національні елементи в ЗДА.

З'їзд стверджує із задоволенням, що представники ОДВУ в органах УККА постійно змагаються за кращий зміст роботи УККА, за досконаліші засоби та за ті зміни, що їх вимагає життя.

12. Свідомі великого значення науки, культури й мистецтва в національно-творчому процесі українського народу в поході до своєї національної держави, учасники З'їзду щиро вітають Українську Вільну Академію Наук та все її членство з нагоди 20-тиліття її діяльности та висловлюють своє признання її основоположникам і теперішнім її керівникам, які у важких умовинах життя в екзилі створили й зберегли цю важливу наукову інституцію в інтересах правди й науки та добра для українського народу.

Одночасно З'їзд ОДВУ вітає і старшу нашу наукову установу, Наукове Товариство ім. Шевченка, яке поруч з УВАН провадить важливу й корисну працю для розвою української духовости у важких і невідрадних еміграційних умовинах.

Висловюючи їм якнайкращих успіхів у праці в майбутньому, З'їзд висловлює побажання, щоб обидві ті інституції тісніше співпрацювали з широкими колами українського та загальноамериканського суспільства й у той спосіб збільшили український вклад у скарбницю світової культури, науки й мистецтва.

13. З'їзд ОДВУ з вдоволенням відмічує заснування Української Секції бібліотеки еміґраційного архіву при Міннесотськім Університеті, яка стає дослідчим осередком для вивчення української проблематики та студій всестороннього вкладу із вікової культурної скарбниці українського народу в життя Америки і всебічний вклад українських поселенців у культурний і господарський розвій країн свойого поселення у всьому світі. Ця установа заслуговує на щедру допомогу всякими архівними матеріялами та уфундування стипендій для посилення наукових студій української проблематики при одному з найбільших американських університетів.

ЗМІНИ В СТАТУТІ ОДВУ

затверджені 28-им З'їздом ОДВУ в Лігайтоні, Па., дня 4-ого вересня 1966 р.

ПЕРША ЗМІНА:

З'їзд рішив однюголосно відбувати З'їзди ОДВУ кожного д р у г о г о року, замість дотеперішніх що-річних З'їздів. Натомість, поміж З'їздами Централька Управа повинна скликати ділові конференції ОДВУ. Тому

АРТИКУЛ 4, Стаття а) в Статуті тепер звучить так:

«а) Час і місце відбування З'їзду.

Звичайні З'їзди мають відбуватися кожного другого року в місцевості та в час назначений попереднім З'їздом ОДВУ, чи Центральною Управою на припоручення цього ж З'їзду. З'їзди можуть відбуватися в якімнебуть стейті й місті Злучених Держав Америки.»

ДРУГА ЗМІНА:

З'їзд звінив Статут у тому сенсі, що кожночасний З'їзд вирішує, з якої скількости членів має складатися Центральна Управа, Контроль- Комісія та Організаційний Трибунал, щоб дати змогу кожному З'їздові вибрати ці органи залежно від кожночасної потреби ОДВУ. Тому-то тепер перший уступ Артикулу 5-ого звучить так:

«5. ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ.

«З'їзд вибирає Центральну Управу, Комісію та Організаційний Трибунал.

Центральна Управа складається з Голови та з такої скількости членів і на таких становищах, як це вирішив кожночасний З'їзд.

Контрольна Комісія складається з її Голови та з такої скількости її членів, яку вибере кожночасний З'їзд.

Організаційний Трибунал складається з його Голови та з такої скількости його членів, яку вибере кожночасний З'їзд.

До складу Центральної Управи входять з уряду Голови й Секретарі Головних Управ усіх Братніх Організацій ОДВУ.»

За вірність цих змін у Статуті:

Проф. д-р Петро Ю. Стерчо, вр.
Предсідник З'їзду

Мґр. Теодозій Онуферко, вр.
Секретар З'їзду

СЛОВО ПРЕДСТАВНИКА УНР НА 28. З'ЇЗДІ

Всечесні Отці, Високоповажаний Пане Голово Проводу Українських Націоналістів, Вельмишановний Пане Годово Президії, Вельмидостойні члени Президії, члени Центральної й Головної Управи та інших керівних органів братніх організацій, Дорогі делегати й гості.

Вважаю за велику честь відповісти на Ваше запрошення бути гостем цього великого З'їзду, познайомитися з багатьма Вашими діячами й відновити свої давні знайомства та дружні відносини і запевняю Вас, що було справді варто їхати кілька годин до цієї мальовничої оселі.

Голова Представництва Виконавчого Органу Української Національної Ради директор Комаренко, що перебуває тепер у шпиталі, й члени Президії Представництва дали мені рідкісну й неоцінену нагоду скласти щиросердечні привітання делегатам і учасникам 28-го з'їзду Організації Державного Відродження України, Ювілейного з'їзду Українського Золотого Хреста й Конференції Голів Відділів Академічного Товариства «Зарево» і побажання усім Вам плідної праці тут, під час нарад, і на місцях — у Ваших громадах.

Один із моїх «доброзичливих» приятелів, дотепний жартун, довідавшись, що я одержав таке почесне доручення, зовсім резовно запитав: «А чи не ліпше було б, друже, якби ти пішов до шпиталю й перебув операцію, а Пан Голова Представництва сам склав привітання тим високодостойним Паням і Панам?» — Може було б і справді ліпше, але я б тоді не мав також іще однієї нагоди висловити кілька своїх власних думок, які здавна нуртують серед поважних кіл нашого громадянства, а зокрема серед

того покоління, яке в тут роджених громадян заслужило симпатичну й оптимістичну назву «молоді Північної Америки», а серед «старокрайових» людей «старших хлопів» чи «півстолітників», які силою природних законів і обставин щоразу більше й більше перебирають на свої плечі тягар відповідальности за продовження й завершення українських національно-визвольних змагань. Яскравим і похвальним прикладом цього є Ваша братня Організація Українських Націоналістів, що після невіджалованої смерти сл. п. полк. Андрія Мельника до свого найвищого керівництва покликала людей нашої ґенерації і одного з найліпших і найзаслуженіших серед них редактора Олега Штуля-Ждановича зробила своїм проводирем.

Промовляючи перед цим великим зібранням відповідальних громадян від імени однієї з важливіших ланок Державного Центру Української Народної Республіки, я розминувся б із своїм покликанням і сумлінням, якби не підкреслив і не вияскравив цінність того, що за народною мудрістю «маючи ми, може, не належно оцінюємо, а втративши, плачемо.» Цією найвищою цінністю, що виставляє нам свідоцтво зрілости і що є предметом заздрости наших сусідів і сіллю в оці наших одвічних ворогів, є нам єдиний Державний Центр Української Народної Республіки з усіма його теперішними складниками й інституціями: Президентом, що його обов'язки виконує тепер М. А. Лівицький, Віце-Президентом, Президією Української Національної Ради, її Виконавчим Органом і краєвими Представництвами. Будучи навіть дуже вимогливими критиками його можливих недосконалостей і недотягнень в діяльності, які тільки й виключно зумовлені нашою спільною байдужністю та груповим егоїзмом, ми повинні з заслуженою гордістю ствердити, що маріонеткам московських большевиків в Україні, «в нинішніх умовах найбільшої небезпеки, а можливо і останнього рішучого зудару за бути чи не бути України» ми можемо протиставити не якийсь «ревком» і не в поспіху зліплений комітет «ад гок», краєвий, континентальний, півсвітовий чи світовий, а справжній легітимний Державний Центр оснований на законодавчих актах вільного волевиявлення українського народу, що є символом, гаслом і висловом сьогоднішніх прагнень кожного українця до свободи, справедливости, національної незалежности, ділової й дієвої єдности та законности. 18-ть років тому Ваша братня організація в Европі — ОУН виявила надзвичайну розважність і високий ступінь державницького дозріння, офірувавши свій поважний, а все ж таки «революційний комітет» у формі Всеукраїнської Національної Ради, і прийнявши активну участь в перебудові й омолодженні Державного Центру УНР. Цю велику і світлу спадщину, історичне діло сл. п. полк. Мельника й інж. Осипа Бойдуника та їхніх найближчих співробітників — членів підготовчої комісії, членів Української Національної Ради Першого скликання, членів Виконавчого Органу: ген. М. Капустянського, інж. Андрієвського, проф. Бойка, д-ра Городиського, д-ра Росохи, д-ра д-ра Стерча, д-ра Кротюка, інж. Зибачинського та інших, повинні зберегти, скріпити й перетворити у велику мобілізуючу силу їхні послідовники й прихильники.

Уважаю за відповідне пригадати і ще один великодушний крок до осягнення розумного компромісу для забезпечення перемоги вищих державницьких інтересів і принципів: поставу фракції ОУН на Другій Сесії УНРади при вирішенні питання про форму нашого державного прапора. Пресовий звітодавець так подає цей історичний момент: «Дуже ефективний був виступ члена Національної Ради інж. Бойдуника, що навів цілий ряд аргументів за жовто-блакитний варіянт і, коли вже всі набули переконання, що лідер ОУН буде боронити всіма засобами цей варіянт, промовець дослівно заявляє:... «але, щоб ми бодай у цьому важливому питанні винесли ухвалу одноголосно іменим фракції приєднуюсь до блакитно-жовтого варіянту!» (гучні оплески покривають слова лідера фрак- ОУН)». Ці зворушливі й світлі сторінки Вашої і нашої спільної історії вчать одного: немає таких нібито «завеликих» групових принципів, щоб ними не можна й не треба було поступитися для перемоги державної рації.

В сьогоднішіх обставинах, які тільки поверхові люди можуть назвати несприятливими для наших національно-визвольних змагань або для т. зв. «міжнародної коньюнктури» не можна переоцінити важливість існування нашого Державного Центру й забезпечення його безперебійної та активної діяльности на базі включення усіх державно- творчих елементів у його систему. Ми дослівно стоїмо напередодні величезних глобальних перемін, що неодмінно захоплять і наш національний материк. Ми є сві-

дками приспішеного росту сприятливої ситуації для реалізації наших державницьких прагнень. Ми відчуваємо, як погляди поневолених народів Сходу Европи з затаєними надіями звернені до великого народу нашої батьківщини, який покликаний дати почин і очолити великий національно-визвольний похід, як це сталося 55 років тому. У цей ювілейний рік на думку приходять віщі слова Великого Каменяра: «Гримить! Благодатна пора наступає!» Тільки сліпо- і глухороджений не може бачити й чути цього благовісного грому. В годину, яка віщує всеочищуючи грозу, не сміє бути байдужних до проблем повнокровного існування й діяльности нашого Державного Центру, бо, як говорив діяч французької революції Сен-Жюст,-«байдужність - це страшенний удар республіки!» У ті відповідальні хвилини він закликав карати не тільки злочинців, а й байбужних. Може трапитись так, що, втративши цю нагоду, ми ще раз будемо жорстоко покарані за сьогоднішню байбужність бичем Божим!

Великий американський державний муж Абрагам Лінкольн колись сказав, що «нерозумно зміняти коней під час переправи через річку.» Ці слова буде доречно пригадати при нагоді ознайомлення з різними проектами змін перед черговою 6-ю Сесією Української Національної Ради.. Немає двох думок: нам треба поширити й може завершити консолідацію політичних сил довкола Девжавного Центру УНР, бо, як говорив римський історик Гай Крисп Саллюстій, «при єднанні й мале виростає, а при чварах і сварках і найбільше розпадається». Але здійснюючи консолідацію, пам'ятаймо, що ми переправляємось через бурхливу річку часу. Отож: не зміняймо коней! Не міняймо принципів побудови Державного Центру і його складових частин. Не підмінюймо впстоялих, перетриваних і випробуваних традицій та правних підстав кон'юктурним «комітетництвом», до якого нас намовляють вороги й недруги на спілку з особистими амбіціями. Додаймо свіжих сил до установ Державного Центру, запалу й енергії молодої й амбітної нації і спільними зусиллями витягнім нашу державну колісницю на той мурований гостинець, що його крок за кроком відвойовували триєдині складники, різні і рівні будівничі української новітньої державности творці й учасники Великої національної Революції, організатори й руші героїчного підпілля 30-х - 40-х років на Західних Землях і діячі різнобічного спротиву в підсовєтській дійсності. Бо це складники органічного життя й трагічної історії великої нації. Різними й, може, не завжди повністю виправданими з погляду національно-державної раціі були шляхи й методи боротьби цих складників. Але так само, як немає риби без кісток, так немає людей без недоліків і помилок» (Лютер). При всій відмінності, «різності» цих складників, вони є однаково цінні, однаково заслужені і тільки РІВНІ, не менші й не більші патріоти, не старші й молодші брати. Їх щирі й самовідречні діла, що будуть колись належно оцінені об'єктивними історикамп, їх жертви і шляхетна кров однаково мурували наш спільний національно-державний гостинець. Мудрість кожного державного мужа, в тому й мудрість державних мужів, відповідальних за долю нашого Державного Центру, вимірювалась і буде вимірюватися мистецтвом перетворення нації з того, чим вона є, в те, чим вона мусить бути. Цього мистецтва не можна осягнути, обтяжуючи свою пам'ять ресентиментами й упередженнями минулого.

Щоб не бути вже зовсім подібним до тих промовців, які глибину думок, надоложують довжиною промови, на закінчення попрошу Вашого ласкавого дозволу торкнутися ще однієї не менш важливої проблеми, тісно пов'язаної із справою зміцнення й активізації Державного Центру УНР. Це проблема включення людських, духових, моральних і матеріяльних ресурсів американського континенту в нашу національно-визвольну акцію*. Протягом останніх десятиліть на цьому континенті оформилися й стали поважною силою десятки, якщо не сотні, організацій з тисячами членів, переважно добре загосподарених, заможних, навіть матеріяльно незалежних, часто людей високоосвічених, дозрілих, підготовлених до включення в працю різних ділянок суспільного життя здорової нації. Цей потужний людський, організаційний і економічний потенціял треба сміливо й наполегливо включати в український національно-визвольний рух, відводячи йому належне й заслужене місце. Треба змінити невідповідні й достосувати перестарілі вимоги, які зокрема, дали б можливість установам Державного Центру вигідно скористуватися з цього арсеналу, а може й перемістити на цей континент цілий ряд позицій (наприклад, членів Української Національної Ради, деякі комісії,

членів її Президії й членів Виконального Органу).

Я кілька разів і при різних нагодах висував покищо, мабуть, засміливу й тому мало популярну думку про створення «мозкового тресту» української національно-визвольної справи. Ще Гете сказав, що «сміливі думки грають роль пішаків на шахівниці: вони гинуть, але забезпечують перемогу.» Не маю жалю, як загине і цей мій «пішак», але ще раз виступаю ним сміливо, підкреслюючи ту щасливу для нас обставину, що ця ідея в значній мірі вже реалізована в Державному Центрі Української Народної Республіки. Він може й повинен стати таким українським «мозковим трестом», де передбачене й забезпечене місце для кожного політичного складника. Треба тільки це місце виповнити справжнім державним розумом і використати для добра і повної перемоги української справи. «В політиці (бо), - як слушно говорив Стефан Цвайг, - непоспішна наполегливість завжди бере перевагу над розгнузданою силою, пильно розроблений плян - над імпровізованим поривом, реалізм - над романтикою.» Українська нація вступила в період свого дозрівання. Вона заслужила й повинна здобутися на свій «мозковий трест», який міг би успішно протиставитися розгнузданій силі, імпровізаційним поривам і милій нашому серцеві, але майже завжди згубній, романтиці.

Ще раз вітаючи відповідальних представників цього великого, заможного й рухливого сектору українського зорганізованого життя, що підтримував і підтримує діяльність установ нашого Державного Центру, бажаю Вам усіляких і найліпших успіхів.

М. Степаненко

ПРИВІТИ 28. З'ЇЗДОВІ ОДВУ

Lehighton, Pa.,
September 4, 1966

Mr. Lyndon B. Johnson
The President of the United States
The White House
Washington, D.C.
Dear Mr. President:

The duly elected delegates, representing all of the branches of the Organization for the Rebirth of Ukraine and its associates in the United States, assembled at the Ukrainian Homestead, Lehighton, Pa., Sept. 3-5, 1966, for their 28th Annual Convention unreservingly expressed their loyal support of your present domestic and foreign policies, including that of Vietnam.

We support the moral obligations of our government of the United States in its vigorous determination to pursue the policy of emancipation of all the politically disfranchised people to their national freedom and statehood on the basic principles of sovereign equality of all nations against all aggressions.

There will never be peace in the world as long as Ukraine and other non-Russian peoples are subjugated within the U.S.S.R. under the tyrannic rule of Russian communism and its imperialistic aspirations for the conquest of the world. We urge you to use all practical International means available for the reestablishment of the free and independent Ukrainian National Republic on all Ukrainian ethnic territories in Eastern Europe in the interest of American security and welfare.

For the Presidium of the ODWU Convention —

Respectfully yours,
A. A. Granovsky

***

Вельмишановні Делегати З'їзду!

З радістю й зворушенням я відкликаюсь на Ваше повідомлення про цей З'їзд.

«Ніч» нашої Української сучасности темна, в цім часі майже безвиглядна, однак в Св. Євангелії ми читаємо: «Світло світить і темрява його не обіймає. . .»

Ваші цілі, Ваше діло є «світло в темряві». Нехай же могутньо світить це світло, нехай буде воно провідною зорею, що вказує на грядучий світанок Дня Волі, Соборности і Державности нашої Української Землі і її Дітей — нашої Української Нації. І вірю я: теперішня темрява не-в-силі обійняти й закрити світло Вашої праці...

Боже Благословення й Опіка нехай окриють всіх Вас!

Нехай подадуть Вони Вам мудрість доход-

жень до Ваших святих цілей і могутність їх здійснень!

Мої найщиріші зичення успіху Вашому З'їзду.

З любовію й повагою

† ІОАНН, Митрополит

**
*

Високоповажаний Пане Докторе,

Дякую за повідомлення про 28 З'їзд Організації Державного Відродження України, який відбудеться на Оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, в днях 3-5 вересня 1966.

Приємно мені ствердити, що Ваша Організація вже майже сорок років працює для добра української справи та допомагає українському визвольному рухові.

Треба сподіватися, що заплянований Вами З'їзд обміркує напрямні дальшої позитивної праці та поведе її в напрямі об'єднання усіх Організацій, які також кладуть підвалини під Суверенну Українську Державу.

Бажаючи нарадам З'їзду якнайкращих успіхів, шлю Організаторам і всім Учасникам Архиєрейське Благословення та

залишаюсь в Христі Господі,

† АМВРОЗІЙ — Митрополит

**
*

До
Хвальної Президії 28-го З'їзду ОДВУ

Президія УВАН щиро вітає 28-ий З'їзд Організації Державного Відродження України й бажає Вам **якнайкращих успіхів у Ваших нарадах** і постановах для нашої спільної мети **державного відродження України.**

З найкращим привітом і запевненням належної пошани,

Дам'ян Горняткевич
/заступник Президента УВАН в Америці/

**
*

Вельмишановні Панове!

Щиро дякуємо Вам за запрошення нашої Організації взяти участь у Вашому З'їзді. Ми радо з цього скористали б, але, на жаль, обставини нам на це не позволяють. Однак, користаючи з цієї нагоди, висловлюємо Вашому З'їздові наш християнський привіт і бажаємо Вам Господніх благословень для праці Ваших організацій та Вашого З'їзду.

За Головну Управу УЄО в ПА

Паст. В. Боровський,
Екзекутивний Секретар

**
*

Хвальна Президіє З'їзду!
Високоповажані Делегати і Гості!

Президія Координаційної Ради ІСНО вітає Делегатів і Гостей 28-го З'їзду Організації Державного Відродження України і Братніх Організацій.

Слідкуючи за діяльністю ОДВУ і Братніх Організацій, з великою приємністю стверджуємо, що зробили Ви багато за час понад 35-річної діяльности ОДВУ і Братніх Організацій.

Наші Організації системи ІСНО у вільному світі хоча діють на різних теренах, але мають спільне минуле, а скріплені єдністю наших теперішніх зусиль і праці для спільної нам всім справи Визволення України, повинні спільно і успішно продовжувати діло започатковане попередниками.

Президія Координаційної Ради ІСНО пересилає найкращі побажання успіхів у нарадах З'їзду на добро організації і Українського Народу!

Слава Україні!

За Президію Координаційної Ради ІСНО

М. Плавюк — Голова
Е. Мастикаш — Секретар

**
*

Хвальна Президіє!
Вельмишановні Делегати і Гості!

Президія Українського Національного Об'єднання Канади з приємністю вітає **Крайовий З'їзд Організації Державного Відродження України і Братніх Організацій, все членство ОДВУ, УЗХ і МУН у ЗДА.**

В часі свойого існування Організація Державного Відродження України і її Братні Організації під ідейними прапорами української націоналістичної ідеї зберегли національного духа, культурні і наші національні традиції, та зорганізовано вели політичну, моральну і матеріяльну допомогу українським визвольним змаганням за привернення незалежности Українському Народові.

Віра у власні сили членства зорганізованого під ідейними прапорами ОДВУ і Братніх Організацій виправдала себе, бо члени своєю довголітньою працею в рядах організації доказали вірність ідеям, які ОДВУ і Братні Організації виписали на своїх прапорах.

Радіємо разом з Вами Вашими успіхами, та бажаємо ще кращих у дальшій Вашій жертвенній праці, для добра Організації і для добра української Визвольної Справи!

Слава Україні!

За Президію і Крайову Екзекутиву
Українського Національного Об'єднання

Мґр. Евген Мастикаш
Секретар

Дорогі Друзі!

Головна Управа Української Національної Єдности у Франції потверджує отримання Вашого запрошення на черговий З'їзд Вашої Організації, за що ми щиро Вам вдячні.

Далека віддаль і зв'язані з тим кошти не дають нам змоги взяти участи в Ваших нарадах. Тим не менше ми доцінюємо ту велику ролю, що її сповняє Організація Державного Відродження України в системі роботи Українського Націоналістичного Руху й цією дорогою засилаємо Вам з нагоди З'їзду наші найкращі побажання — плідности в нарадах та багато успіхів у Вашій дальшій діяльності.

З нагоди нашого привітання Вашому З'їздові, нам зокрема приємно відзначити визначний вклад Вашої Організації в одно з важливіших завдань у теперішній діяльності Українського Націоналістичного Руху — розбудови Паризького Осередку. Ваша жертвенність заохочує також нас до посилення активности на цьому відтинку й маємо надію, що спільними силами досягнемо бажаних успіхів.

Просимо прийняти вислови нашої правдивої до Вас пошани та остаємося з дружнім привітом.

Слава Україні!

За Головну Управу УНЄ:

В. Лазовінський /Голова/ — **В. Мулик** /Секретар/

***

Дорогі Друзі і Подруги!

Управа Об'єднання Українців у Великій Британії щиро дякує Вам за запрошення нас на 28-ий З'їзд ОДВУ, який відбудеться в днях 3-4-5 - го вересня 1966 року.

Не маючи можливости для фізичної участи у Ваших нарадах, цією дорогою передаємо щиросердечний привіт Вашому З'їздові.

Об'єднання Українців у Великій Британії було, є і буде у тісному духовому зв'язку з Організацією Державного Відродження України в Америці.

Ми з великим зацікавленням слідкуємо за Вашою мозольною працею, яку провадить ОДВУ і її Братні Організації на американському терені, на користь визволення нашої, нам всім дорогої, поневоленої Батьківщини.

Як члени однієї великої Української Родини, ми щиро тішимось Вашими успіхами, як також глибоко переживаємо і боліємо Вашими невдачами.

Від щирого серця бажаємо Вам найкращих успіхів у працях Вашого З'їзду.

Слава Україні!

За Управу ОУуВБ:

інж. В. Коханівський Голова — **інж. В. Хомяк** Заст. Голови

***

Хвальна Президіє З'їзду!

Крайова Управа Молоді Українського Національного Об'єднання в Канаді **вітає 28 З'їзд ОДВУ і Братніх Організацій.**

Заразом бажаємо всім учасникам З'їзду багато успіхів у нарадах і корисних постановах З'їзду. Зокрема звертаємося до Вас з гарячим проханням допомогти відновити діяльність МУН на терені ЗДА.

Це є наше бажання всего нашого членства МУНО у Канаді, щоби знову була активною наша молодеча організація у ЗДА.

Сьогодні справа молоді і молодечих організацій є одною з найважніших ділянок кожного народу і такою вона повинна бути і для Українців ЗДА і Канади. Тому гаряче апелюємо до учасників 28-го З'їзду ОДВУ, щоби справі відновлення діяльности МУН у ЗДА присвятили якнайбільше уваги.

За Крайову Управу МУНО Канади:

А. Григорович, М.А. в.з. Голови — **Євгенія Гунчак** Секретарка

***

Високоповажані Панове!

В імені Крайового Проводу Зарева в ЗДА щиро дякую Вам за запрошення нас на 28-ий З'їзд Організації Державного Відродження України.

Цією дорогою хочу повідомити Вас, що офіційним представником Зарева в ЗДА на 28-ий З'їзд ОДВУ є призначений друг Богдан Гасюк —член КП.

Від тих членів Зарева, які на Ваш З'їзд прибути не зможуть, як рівно ж від мене особисто, хочу побажати Вам якнайкращих успіхів у проведенні наміченої програми та у Вашій дальшій праці.

З правдивою пошаною до Вас,

Михайло Герець
/Діючий Голова К.П./

***

Шкільна Рада Українського Конгресового Комітету Америки передає отсим Організації Державного Відродження України з нагоди її 28-го З'їзду свій дружній, гарячий привіт і щире побажання, щоб 28-ий З'їзд завершив свою працю повним успіхом у розв'язанні всіх пи-

тань і проблем, охоплених широкою програмою З'їзду, чи виявлених у ході не менш широкої над ними дискусії.

Величня Ідея Державного Відродження України, у свойому грандіозному поході до свого здійснення, натрапляє—самозрозуміло—на цілий ряд пекучих, гострих до розв'язання питань-проблєм. Одною з таких чи не найважніших проблем, є проблема нашої наростаючої і доростаючої молоді, яка то проблема силою своєї питомої ваги висунеться на поле широкої дискусії; бож позитивно-конструктивне розв'язання цієї проблеми, — це позитивно-конструктивне розв'язання питання основ існування й буття української спільноти в еміграційному її позсіянні.

Наші діточі садки, світлички, наше «Рідне Шкільництво», наші школи українознавства вже діючі в шкільній системі Шкільної Ради УККА, — ось на нашу думку один з прямих, конструктивних шляхів, що ведуть до виховання нашої молоді в здоровому, національному дусі, — до задержання молоді в любові й відданості до країни походження її батьків, — до вироблення у нашої молоді ясного, непідкрашеного образу боротьби Українського Народу за своє право на свою **Державність**, — до зв'язання нашої молоді з ясною, прозорою історією нашого минулого — до викристалізовування твердих, молодих характерів на базі ідеалістичного розуміння історичних конечностей, а не матеріялістичного схоплювання явищ найближчого дня.

Потреба розбудови Рідного Шкільництва, його поширення, його забезпечення, — притягнення до цієї розбудови широких кругів нашого громадянства, зактуалізування серед громадянства потреби Рідного Шкільництва як одного з засобів збереження національної субстанції перед напором денаціоналізації, — ось в консеквенції дальші питання, які вижидають відповіді на них.

Хай жеж цей ДВАДЦЯТЬ ВОСЬМИЙ З'їзд відкриє нову сторінку історії на шляху до Державного Відродження України!

За Управу Шкільної Ради УККА

Др. Е. Жарський Голова — **Проф. Ю. Спільниченко** Секретар

***

Хвальна Президіє:

Волею Божого Провидіння частина українського народу опинилася поза межами рідної землі, щоб в еміграційній дійсності, користуючися доступними в обставинах вільного життя способами і засобами, здійснювати важливі завдання допомоги визвольній боротьбі українського народу та збереження своєї національної ідентичности, релігійних традицій, мови і культури.

Ці завдання, що випливають із функціонального відношення еміграції до власного народу на батьківщині, унапрямлювали і узмістовлювали, між іншими, теж і шляхи праці Організації Державного Відродження України впродовж її існування.

Вклад ОДВУ у розвиток збірного життя української спільноти у З'єдинених Державах Америки, зокрема у розвиток української суспільно-політичної думки, слідний скріпленням цього ж життя різногранною діяльністю мережі Відділів і братніх Організацій ОДВУ. Цей вклад доповнював теж збірні зусилля української спільноти в Америці якнайуспішніше допомагати українському народові у здобутті волі.

Активна допомога справі визволення України є національним і моральним обов'язком усіх Українців у вільному світі, і тому треба усім нам класти наголос на співпрацю і консолідацію наших громадських і політичних сил в одному національному визвольному фронті боротьби проти Московського окупанта української землі.

Ворог іде тотальним наступом на Церковні, національні і культурні святощі українського народу, а то й намагається вриватися насильно в душу української людини.

Цьому тотальному наступові мусить дати відсіч не тільки український нарід на рідних землях, але і його частина, поселена в країнах вільного світу.

В переконанні, що проблема якнайвидатнішої реалізації цих важливих завдань допомоги українському народові здійснити «Свою Правду у своїй Хаті» та збереження української національної субстанції в діяспорі буде предметом розважань З'їзду Вашої Організації, — Екзекутива Союзу Українців Католиків «Провидіння», між членами якого є теж члени ОДВУ, вітає усіх Делегатів З'їзду, бажаючи повного успіху в нарадах і ще кращих здобутків у праці для добра українського народу в Україні і на американській землі.

За Екзекутиву

Союзу Українців Католиків «Провидіння»

Степан Спринський головн. рекорд. секр. — **о. Мирослав Харина** головний предсідник

Хвальна Управо!

Невимовно вдячні, що запросили нашу організацію взяти участь у 28-му З'їзді Вашої Хвальної Установи.

Український Робітничий Союз буде заступати на Вашому З'їзді перший заступник голови УРС, добродій Іван Олексин.

Будемо Вам невимовно вдячні, як дозволите добродієві Олексину передати учасникам З'їзду усний привіт від нашої організації.

З правдивою до Вас пошаною,

За Виконавчий Комітет УРСоюзу

Антін Батюк — голова

***

Високоповажані Пані й Панове!

Сердечно дякую Вам за запрошення до участи у Вашому 28-му З'їзді. Якщо б не мої службові обов'язки, які зв'язують мене з побутом в час Вашого З'їзду на оселі УНСоюзу, я з великою охотою та приємністю взяв би участь у Вашому З'їзді. Приємність і почесть були би тим більші, що у Вашому З'їзді бере участь голова ПУН-у, ред. Штуль-Жданович, з яким лучать мене і мою родину довголітні зв'язки приязного знайомства.

Щиро бажаю Вам відбути З'їзд і всі з ним зв'язані імпрези, серед найкращої злагоди та закінчити його з можливо найкращим успіхом. Ваша Організація є одною з дуже нечисленних громадських установ, на яких спірається хребет української громади на американському континенті. Не можна уявити собі того рівня громадського життя, який ми збудували тут і його дальшої розбудови, без участи Вашої Організації. Це найбільший привілей і найбільша відповідальність в громадському аспекті. Тому успіхи Вашої Органіїації є успіхами всієї української громади в Америці, а то й соборної української еміґрації. І тому бажання успіхів для ОДВУ є дажанням дальшого величавого розвитку українського громадського життя у Вільному Світі. Прилучуюся до спільних і, сподіюся, загальних побажань нашої Громади щодо успіхів Вашого З'їзду і дальшої праці, що прийде по ньому.

З глибокою пошаною до Вас, Ваш

Ярослав Падох

***

Щиро дякую за одержане запрошення на 28-ий З'їзд ОДВУ, Вашої загально ціненої організаці, яка неспохитно працює для мети, що її виписала у своїй назві.

Це було б для мене великою честю взяти участь у Вашому З'їзді, включаючись до делеґації УНСоюзу, яку очолюватимуть два чільні і довголітні українські діячі п. д-р Володимир Ґалан і п. інж. Степан Куропась. Однак мені припав обов'язок репрезентувати наш УНСоюз (і там же працювати для нашої спортової молоді) на тенісових і плавацьких першостях Української Спортової Централі Америки і Канади на Союзівці.

Прошу прийняти від мене щирі побажання успішних нарад З'їзду та дальшого росту і поширення Вашої цінної Організації, яка сповняє велику місію у наших змаганнях за кращу долю України.

З глибокою пошаною до Вас

Володимир Сохан

заст. гол. предсідника

***

Високоповажані Пані й Панове.

Не маючи змоги особисто взяти участи у Вашому З'їзді, Головна Управа Об'єднання Прихильників Української Народньої Республіки в США цією дорогою пересилає Президії й Учасникам З'їзду сердечний привіт та найкращі побажання успішного перебігу З'їзду.

Високо оцінюючи дотеперішню працю Вашої Організації на добро загально-української справи, ми віримо, що Ваш 28-ий З'їзд успішно вирішить поставлені на порядок денний проблеми та уможливить продовжувати Вашу діяльність ще з більшим успіхом.

Щасти, Боже, на все добре!

Д. Бакум
за Голову

П. Шпірук
Секретар

***

Вельмишановний Пане Голово!

Союз Українок Америки вітає 28 З'їзд ОДВУ та бажає успішного його переведення.

Вимогою часу є скупчення усіх наших творчих сил, велика самопосвята, та наполеглива праця, щоб можна здійснити оцю велику ідею, довкруги якої, кілька-десяток років тому, зібрався гурт відданих справі людей, щоб наново відродити Українську Державу.

Завдання велике і дороге кожній українській людині, тому і праця, і змагання мусять бути освячені великою любов'ю і зрозумінням, щоб духове відродження нашого Народу могло стати нашим державним відродженням.

Висловлюючи ці думки, бажаємо Проводові ОДВУ, щоб Він своєю невсипущою працею і далекозорою думкою добився здійснення оцих ідеалів, за які склали своє життя неустра-

шимі борці, за волю Української Самостійної Держави.

З належною пошаною,

Стефанія Пушкар голова **Осипа Грабовенська** секретарка

***

З нагоди 28-го З'їзду ОДВУ в днях 3-5 вересня ц.р. Головна Управа ОбВУА пересилає щирий привіт. Новобраній Управі бажає дальших успіхів у продовженні праці для добра Українського Народу та на славу Неньці Україні.

З правдивою пошаною,

За Об'єднання б. Вояків Українців в Америці

Хай Всевишній благословить Вашу працю!

д-р Володимир Ґалан Президент **Антін Маланяк** Секретар

***

Вельмишановні Панове!

З нагоди 28-го З'їзду ОДВУ Головна Управа ОУРДП пересилає Президії та всім учасникам З'їзду щиросердечний привіт та бажає Вам успішних та ділових нарад.

ОУРДП з глибокою пошаною приглядається до праці ОДВУ і ми в щирім признанні відзначаємо великий вклад Вашої організації в загальноукраїнському змагі за Волю України.

Нехай Ваші наради ще міцніше скріплять Ваші лави та наснажать їх новою силою віри, силою прагнення доконати нашої всіх спільної мети — **Відродження України.**

Хай Вам щастить у Ваших плянах; ми віримо, що перевтілення цих плянів у **тісній співпраці зі всіма українськими організаціями і зокрема з О У Р Д П** стане запорукою успіху і перемоги Української Правди.

З глибокою пошаною і привітом,

Юрій Нагорний
Гол. ОУРДП в США

***

Високоповажані Пані й Панове!

Щиро вітаємо Делегатів і Гостей 28-го З'їзду ОДВУ й бажаємо Вам повного успіху в Ваших відповідальних нарадах.

Глибоко віримо, що всі Ваші рішення будуть виноситись під кутом конечности об'єднання всіх конструктивно-творчих українських сил, враховуючи їх питому вагу на Рідних Землях бо лише за таких умов може бути не тільки відроджена, але й утримана ні від кого **Незалежна й Суверенна Українська Держава.**

За Ваше ласкаве запрошення сердечно дякуємо.

В єдності сила! Слава Україні!

За Головну Управу УГО-А:

Дипл.Інж. М.Гаврилів-Бояр **Сотн.Степан Цап**

***

Хвальна Президіє!

Головна Управа Українського Національно Державного Союзу в США дуже жалує, що не могла делеґувати свого представника на Ваш З'їзд, натомість цією дорогою пересилає учасникам З'їзду сердечний привіт і такі ж побажання повного успіху в нарадах.

За Головну Управу Українського Національно Державного Союзу в ЗДА:

Петро Самойлів Голова **Павло Шпірук** I Заст.Голови **Зах. Івасишин** Ген.Секретар

***

Головна Управа Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України пересилає Президії і делегатам 28-го З'їзду ОДВУ щирий привіт і побажання успіхів у нарадах.

Двадцятьвосьмий З'їзд ОДВУ відбувається в переломовий момент життя української громади в США. З одної сторони, в наслідок розбудови та скріплення основ нашої спільноти, перед нею відкриваються нові перспективи та можливості дальшого розвитку і росту, а з другої, дуже яскраво виявляється вплив різного роду асиміляторів та ліквідаторів нашої національної групи та її культурних властивостей. Їх намагання вимагають рішучої відсічі зі сторони усіх національно думаючих сил.

Ваша організація завжди була заборолом нашої національної субстанції в США та активним допоміжним чинником справі державного визволення українського народу. Тому ми певні, що всі рішення Вашого З'їзду будуть прийняті в дусі традиційної відповідальности за долю української спільноти в США та відданости визвольній справі України.

За Головну Управу ОПВБУ:

Григорій Бакуменко секретар **Роман Борковський** голова

***

Головна Управа ДОБРУС-у в США сердечно вітає Хвальний З'їзд і бажає успішної праці.

На 1967 рік припадає 50-річчя Української Національної Революції і відновлення державности. Ми, як організація, що підтримує Д.Ц УНРеспубліки, просимо обміркувати на З'їзді

цю важливу справу і взяти активну участь у підготівлі й переведенні ювілею.

З правдивою пошаною,

А. Гудовський
Голова Г. У. ДОБРУС-у

***

Високоповажані Пані й Панове!

З приводу Вашого 28-го З'їзду пересилаємо щирі привітання усім Його Учасникам і бажаємо успішних та ділових нарад.

Хай у висліді підсумків Вашої праці вона в майбутньому посилиться в ім'я спільного нам усім бажання піднести вгору українську спільноту.

С К О Б!

За Крайову Пластову Старшину
пл.сен.Ю. Ференцевич голова — **пл.сен.О. Юзенів** секретар

***

Шановні Друзі!

Дозвольте від імені Ц. К. ОДУМ-у цією дорогою привітати Вас і всіх членів Вашої Організації з нагоди 28-го З'їзду.

Кожному з Вас і Вашій Організації бажаю успіхів у змаганні за відродження державного життя нашої Батьківщини-України!

З пошаною і щирим одумівським привітом

Микола Францyженко
голова Ц.К.ОДУМу

***

Хвальна Президіє!

Головна Управа ОУА «Самопоміч» вітає Достойний Збір Вашої заслуженої для української громади організації і бажає якнайкращих успіхів на майбутнє у Вашій жертвенній праці для добра українського народу.

За Головну Управу ОУА «Самопоміч»:
І. Василишин місто-голова — **В. Палідвор** секретар

***

Головна Управа Українського Лікарського Товариства Північної Америки щиро дякує за повідомлення та запрошення на З'їзд та вважає своїм приємним обов'язком тією дорогою заслати для Президії З'їзду та всіх його учасників направду жирий привіт та побажання успішних ділових нарад та щасливих постанов які згідно з традицією Вашої заслуженої політичної Організації будуть важливі та корисні для української визвольної справи.

УЛТПА не є політичною ані партійною організацією, але члени його, українські лікарі, спостерігають події політичного та громадського життя української спільноти та радіють ознаками здорової та конструктивної політичної активности, яка в такому чи іншому середовищі будує підвалини для державного відродження українського народу.

З правдивою для Вас пошаною та щирим привітом,

За Головну Управу УЛТПА
Др. Богдан Олесницький Голова — **Др.Тарас Шегедин** Секретар

***

Шановні Пані і Панове!

Головна Управа Товариства Українських Інженерів Америки в імені всіх своїх членів пересилає Вам з нагоди Вашого 28-го З'їзду найкращі побажання.

Товариство Українських Інженерів Америки хоч є організацією професійного характеру, пильно слідкує за роботою всіх українських політичних і громадських організацій. З приємністю стверджуємо, що Ваша велика Організація проводить надзвичайно цінну роботу для української справи, і тому вона за те знайшла належну оцінку української громади, а українських інженерів зокрема.

Головна Управа Т. У. І. А. бажає Вам успішного проведення нарад, а новообраній Управі бажає ще більших успіхів у роботі для добра України.

Остаємось з правдивою пошаною,

За Головну Управу Т. У. І. А.:
Проф.др.П.Грицак Голова — **Інж.Є.Івашків** Секрелар

***

Світла Президіє, Високий З'їзде!

Екзскутива Товариства Української Кооперації з правдивим вдоволенням пересилає Вашому З'їздові свої найсердечніші побажання успіхів у праці для добра Справи, для якої Ви трудитеся вже довгими десятками років. Вклад Вашої організації в розбудову українського життя в Америці і в допомогу визволенню українського народу є такий поважний, що ним може гордитися не тільки Ваше членство, але й вся українська суспільність в цій країні.

З нагоди Вашого З'їзду ми бажаємо Вам продовжити ці славні традиції і записати ще багато сторінок в історію ОДВУ, що будуть свідчити про ідеалізм і посвяту тих, які керують нею тепер і які відповідають за її долю, а через неї і за долю української громади в Америці.

Щасти Боже!

За Екзекутиву ТУК-у
Дир.Іван Шепарович — **мгр.Роман Ільницький**

Вельмишановний Пане Професоре!

Товариство Українських Інженерів Америки, Відділ у Філядельфії, оцим пересилає 28-му З'їздові Організації Державного Відродження України, щирий привіт і побажання найкращих успіхів у нарадах для добра нам усім спільної Мети.

З товариським привітом,

За Управу Відділу:

інж.Методій Борецький — голова
інж.Волод.Яримович — секретар

***

В імені 21-го відділу ОДВУ в Сан Франціско, Управа бажає шановним Делегатам 28-го З'їзду ОДВУ, успіхів та щасливого завершення цього З'їзду, на користь української справи та спільної боротьби, за визволення України від московсько-більшовицької окупації.

Також вітаємо від Управи та членства, присутнього на З'їзді, Голову П У Н, Друга О. Штуля-Ждановича, бажаючи: Хай Всевишній обдарить Його здоровлям та Многими Літами в провадженні О У Н до мети за визволення України!

С Л А В А У К Р А Ї Н І !

Іван Столець — Голова
Дарія Черепенко — Секретар

***

Вельмишановні і Дорогі Друзі!

З нагоди 28-го З'їзду ОДВУ, та Ювілейного З'їзду Організації Українського Золотого Хреста, що є скликаний на оселі ОДВУ ім. Ольжича в Лігайтоні, Управа Делегатури ОДВУ в Денвері пересилає цією дорогою свій привіт і найкращі побажання успіхів у нарадах З'їзду!

Зокрема вітаємо Вельмишановного і Дорогого Гостя, Голову Проводу Українських Націоналістів, Редактора Олега Штуля-Ждановича та його дружину, які перебуваючи на нашому терені, загостили на цей З'їзд.

Жаліємо дуже, що на цей З'їзд не можемо вислати нашого делегата, тому просимо цю форму нашого привіту вважати як символічну нашу приявність серед дорогих нам гостей і учасників З'їзду.

Бажаючи ще раз гарних успіхів З'їздові для добра Організації Державного Відродження України, та поневоленого Українського Народу, остаємося з привітом:

Слава Україні!

За Управу Делегатури ОДВУ в Денвері, Кол.:

Стефан Коцюба — Голова
мгр. Іван Костюк — Секретар

Хвальна Президіє, Члени Центральної Управи, Учасники З'їзду!

З нагоди Вашого Святочного Дня передаю Вам від Краєвої Управи й членів Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви наш палкий привіт, як доказ нашої пошани до Вас, та нашої високої оцінки Вашої праці й трудів для добра нашого народу й наших — православної і католицької — церков.

Нині, зокрема, з нагоди Вашого З'їзду, висловлюємо Вам нашу радість тому, що Ваш Провід і Ви ділово й приязно ставилися до ідеї створення Українського Католицького Патріярхату та підтримували благодійні пляни, найбільшої під цю пору української людини, Його Блаженства, Верховного Архиепископа Кардинала Кир Йосифа Сліпого.

Ми переконані, що Ви, разом зі зорганізованим українським громадянством, та разом з нашим Товариством, дальше дієво будете обороняти єдність нашої церкви в вільному світі й наш обряд та традиції, де лише для цього є, або заходить потреба, бо це є також бажанням Голови Вселенської Церкви, св. Отця Папи Павла VI.

Щоби сповнити це наше найважніше завдання, ми всі, спільними силами, маємо старатися, щоб усюди, в тому й у ЗДА, в практичному ж и т т і н а ш о ї Української Католицької Церкви визнано юрисдикцію-зверхність Його Блаженства Верховного Архиепископа Кардинала Кир Йосифа Сліпого.

Цього вимагає від нас добро й потреба єдности нашої церкви, цього вимагає право уряду Верховного Архиепископа й Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви, дані нам Апостольською Столицею. Цього вимагає також постанова Синоду наших епископів у Римі, та їхнє спільне послання. Цього, врешті, згідно з цими постановами, виразно хоче подавляюча більшість вірних Української Католицької Церкви.

Наше Товариство, об'єднуючи українських католиків, не може вмішуватися в справи церкви наших православних братів українців. Проте ми щиро бажаємо співпрацювати з ними й підтримувати їхні старання за єдність їхньої церкви й за створення Українського Православного Патріярхату.

Ми також радо новітаємо їхню моральну підтримку для наших аналогічних змагань, щоби в цей спосіб плекати між нами обосторон-

нє довір'я і християнську любов.

Всі наші організації й товариства, що гуртують українців обох віроісповідань, можуть і повинні рівночасно видвигнути справу патріярхатів і справу єдности обох наших церков — православної і католицької.

Ми повинні з повною повагою підчеркнути конечність нашої співпраці, нашу спільну, непочитну волю і спільне стремління осягнути неподільну єдність і патріярхати для наших обох церков. Нам треба заявити зацікавлення в наших змаганнях, що вжє ніхто нас не зможе відмовити від наших дальших зусиль для осягнення наших намічєних ідеалів, як це, на жаль, сталося в нашому минулому.

Ми будемо творити пєредумови до того, щоби в майбутньому патріярхати української католицької й української православної цєрков об'єдналися в одному Київському Патріярхаті Українського Народу.

Тому актив української діяспори будє організувати ухвалу резолюції за єдність і за патріярхати обох українських церков, силою безсумнівної більшости українців у всіх вільних країнах світу. Маємо підставу вірити, що цю резолюцію ухвалять усі наші центральні товариства й організації та їхні клітини, що її одобрить Конґрес Українців Америки та Світовий Конгрес Вільних Українців.

Для плянової і постійної праці й для реалізації цієї резолюції будемо творити Всесвітнє Українське Патріярхальне Братство.

Лише наша гідна постава й плянова, спокійна, але рішуча акція, спєрта радше на любові Бога, Церкви й Правди, як на людських особистих спонуках, доведе до повного визнання й практичного примінення патріярхального устрою нашої церкви в кожній країні, всюди там, дє ще цього немає і причиниться до повного визнання юридичної звєрхности Його Блаженства Верховного Архиєпископа Кир Йосифа Сліпого над нашою церквою.

Бажаючи якнайкращих успіхів для Вашої Організації, остаю з Християнським Привітом і глибокою пошаною до Президії і Всіх Учасників З'їзду,

Василь Пасічняк
голова

I regret my inability to be with you and the membership of ODVU at your annual meeting.

I appreciate deeply your invitation and earnestly hope, with warmest greetings from UCCA, that your meeting will be a most productive and constructive one, looking forward to the Ninth Convention of UCCA in New York in October.

With all good wishes and warmest regards,
Sincerely,
Lev E. Dobriansky, President

Високоповажані Панове,

По повороті з вакацій до Мюнхену знайшов я Ваше запрошення на 28-ий З'їзд, за яке щиро дякую.

Не зважаючи на те, що дата З'їзду є дуже зближена і цей мій лист може нє прийти на час до Лігайтону, уважаю своїм обов'язком відгукнутись на Ваше миле запрошення.

Цим засилаю в імєні п. Ген. М. Капустянського і моїм власнім наш найщиріший привіт для учасників З'їзду і наші побажання успішної праці та плідних наслідків праці З'їзду.

Ми високо цінимо Вашу організацію і пильно стежимо за її діяльністю. Хочемо вірити, що черговий З'їзд ОДВУ зробить цінний вклад в Український Націоналістичний Рух і збагатить організаційне життя нашої еміґрації в ЗДА і в цілім вільнім світі.

Просимо приняти від нас двох вислови найглибшої пошани і щирої приязні.

Дм. Андрієвський

Високоповажані Панове,

Просимо ласкаво передати 28-му З'їздові ОДВУ привіт від Прєзидії Сєнату Організації Українських Націоналістів і побажати йому успішної праці на користь Вашої організації і на славу України.

Сенат високо оцінює ОДВУ як суспільно-громадську організацію українців на чужині і як учасника Українського Націоналістичного Руху. Щасти їй, Боже, в її відданій і корисній праці!

З правдивою пошаною і націоналістичним привітом,

За Президію Сенату ОУН:

Д. Андрієвський
Заступник Голови

Хвальна Президіє!

Просимо ласкаво нє відмовитися прийняти цією дорогою від Головної Управи Центрального Представництва Української Еміґрації в Німеччині щиросердечний привіт та побажання якнайкращих успіхів у працях для всіх учасників 28-го З'їзду ОДВУ.

Наш привіт і побажання дозволяємо собі поширити також на Ювілейний З'їзд Українського Золотого Хреста та на Конвенцію Голів Відділів Академічного Товариства «Зарево».

Оцінюючи високо додатню працю ОДВУ з її братніми організаціями в цілому, ми не можемо окремо не відмітити благородної дії Українського Золотого Хреста — зразу по війні, як також опісля — на відтинку допомоги українському шкільництву і суботнім школам на терені засягу нашої діяльности, за що складаємо оцим нашу глибоку подяку.

Віримо, що цей З'їзд, як також ювілейні зустрічі та Конференція, спричиняться не тільки до внутрішнього скріплення ОДВУ та до посилення її дії, але вона служитиме також для зміцнення консолідаційних тенденцій серед українського громадянства.

Ще раз — щасти Вам, Боже, у Ваших працях на добро цілої української спільноти.

Мгр.Антін Мельник — Голова

Володимир Леник — Ген. Секретар

ПОСВЯЧЕНО КАПЛИЦЮ СВ. АНДРЕЯ НА ОСЕЛІ ОДВУ

(Лігайтон, П. С.) Заходами деканату Української Католицької Церкви та Управи Оселі ім. Олега Ольжича, в неділю 28-го серпня 1966 р на Оселі ім. О. Ольжича влаштовано багатолюдний Український День, в рямках якого відзначено 100-річчя народин першого українського католицького єпископа у ЗДА, Сл.П. Кир Сотера Ортинського та посвячено каплицю на Оселі ім. О. Ольжича.

Урочисту Службу Божу відслужив капелян Оселі о. Тома Бариляк, як звичайно в 12-ій год. полудня. В 3-ій год. попол. при тисячелюдному здвизі українців з Лігай Веллі відправив молебень о. шамбелян Степан Тиханський, декан редінґського деканату в сослуженні оо. Володимира Карамазина з Бетлегем, Па., Володимира Грабця з Палмертону, Па., Миколи Збира з Филаделфії, Степана Маланяка з Феніксвіл, Па., Бекича з Поттставну , Па. Богдана Левицького, Василя Стебельського, Юрія Дубиницького, Володимира Коваля та Томи Бариляка, капеляна Оселі ім. О. Ольжича, який виконував функції майстра церемонії.

Каплицю ім. Св. Андрея посвятив о. шамбелян Тиханський. Декан редінґського деканату, в сослуженні священиків, заступаючи хворого Митрополита Кир Амвросія Сенишина, ЧСВВ., який заповів був свою особисту участь у посвяченні каплиці та бенкеті. Зворушливу проповіль виголосив колишній капелян Оселі ім. Ольжича о. Богдан Левицький. Почесну варту тримали ветерани Першої Дивізії УНА «Галичина» на чолі з п. Василем Забродським. Враз із каплицею, що її будовано від 1963 р.заходами Будівельного Комітету Оселі у складі пп. Степана Селешка, Володимира Зуляка, Зенона Михалевського та Василя Забродського, посвячено також новозбудовану дзвіницю та дзвін, що його голос нісся далеко долинами ріки Лігай і відбивався від довколішніх гір підчас тисячелюдної молитовної процесії на чолі з духовенством.

На бенкеті, що ним керував Теофіль Бак-Бойчук, Голова Оселі ім. О. Ольжича, присвяченому відзначенню 100-річча народин Сл. П. Кир Сотера Ортинського, першого єпископа Української Католицької Церкви у ЗДА, головну промову виголосив о. шамбелян Степан Тиханський, у якій пригадав він зокрема ті великі труднощі, що їх мусів поборювати наш перший єпископ-піонір, щоб промостити шлях для розвитку життя нашої Церкви в ЗДА, яка дійшла тут до Митрополії за часів другого трудолюбивого владики Св. П. Кир Константина Богачевського.

З привітами на бенкеті виступили: мейор міста Лігайтон Алберт Кох, як також пані Аґнес Мак Картні від Плянової Комісії Карбон кавнті (округи), яка накреслила світлі перспективи Оселі ім. О. Осьжича на майбутнє. Від українських товариств вітали зокрема Голова Центральної Управи ОДВУ-Проф. Д-р Богдан Гнатюк, від СУК «Провидіння» д-р Олександер Білик, від Українського Робітничого Союзу п. Василь Забротський, який вітав також від Братства Дивізійників, від Головної Управи Союзу Українок Америки пані Грабовенська, від ОБВУА інж. Микола Алексевич, від УККА округи Лігай Веллі інж. М. Кисляк і ін.

Голова Будівельного Комітету, що був покликаний до життя З'їздом ОДВУ в 1963 р., п. Степан Селешко зложив подяку всім «ктиторям

і добродітелям» при будові каплиці, а зокрема відмітив він активну допомогу пп. Володимира Коченаша, Михайла Терлецького, Івана Митики та Романа Звірика з близької парофії в Нортгемптон, де парохом є о. шамб. З. Тиханський. Найбільшу грошову пожертву на будову каплиці дав Відділ Українського Золотого Хреста в Сиракюзах. Його звіт і подяку містимо на іншому місті в цьому числі нашого журналу.

Урочистости закінчено палким словом капеляна Оселі ім. О. Ольжича, де зокрема він опікується літніми таборами молоді УЗХ і поселенцями, о. Томи Бариляка, яке наповнило учасників вірою в світле майбутнє нашого народу передано на руки о. шамбеляна С. Тиханського. На розвиток Духовного Семінара у Вашинґтоні суму 1,047.26 долярів, у чому 200 дол. від Організації Державного Відродження України.

ПОДЯКА БУДІВЕЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ КАПЛИЦІ СВ. АПОСТОЛА АНДРЕЯ НА ОСЕЛІ ІМ. О. ОЛЬЖИЧА

(зложена на бенкеті дня 28-ого серпня 1966)

Високопреподобний Отче Монсеньйоре Тиханський!
Високопреподобні Отці !
Високоповажані Пані й Панове!

В імені Будівельного Комітету каплиці Св. Апостола Андрея на Оселі Організації Державного Відродження України ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Па., мені припала честь зложити подяку всім «ктиторям і добродітелям» нашої каплиці, зокрема її фундаторам, жертводавцям і тим, хто своєю працею допоміг у її здвигнені.

Дня 18-ого травня 1963 р. Управа Оселі ім. Ольжича, розглянувши потребу релігійної опіки молоді в таборах Українського Золотого Хреста, українських поселенців на Оселі та її відвідувачів, рішила побудувати українську католицьку та українську православну каплиці на Оселі. Це рішення затвердив одноголосно 25-ий З'їзд ОДВУ у дні 4-ого липня 1963 р. й покликав до життя і дії Будівельний Комітет у складі Степана Селешка, Володимира Зуляка й Зенона Михайлевського для побудови української католицької каплиці, а окремий комітет на чолі з Миколою Ящуком для організації релігійної опіки православних. Будівельний Комітет згодом запросив до співпраці представника поселенців на Оселі п. Василя Забродського.

Центральна Управа ОДВУ відступила площу під будову каплиці й приступлено до праці. Цю площу оглянули вже 5-ого липня 1963 р., о. шамб. Степан Тиханський, декан, та оо. Богдан Левицький, Тома Бариляк і В. Грабець. Тодішній капелян Оселі о. Б. Левицький заохотив Будівельний Комітет до праці й до кінця сезону того року основна конструкція каплиці була готова.

Підчас З'їзду ОДВУ зібрано перші фонди на будову каплиці у висоті 100 долярів, а Степан Селешко пожертвував суму 300 долярів. З Божою поміччю, в день празника св. верховних апостолів Петра й Павла, дня 12-ого липня 1963 р., кілька ентузіястів розпочало працю над будовою. В суботу 19-ого липня 1963р., не зважаючи на зливний дощ, відвідав Оселю ім. О. Ольжича Високопреосвященний Архиєпископ Филаделфійський і Митрополит Української Католицької Церкви у ЗДА - Кир Амврозій Сенишин, ЧСВВ, й поблагословив розпочате діло будови каплиці. Вже 28-ого липня 1963 р. в не закінченій ще каплиці о. Богдан Левицький відслужив першу Службу Божу в каплиці (хоч до того часу Службу Божу відслужувано на Оселі в палаці, а першу Літургію служили оо. Володимир Грабіць і Тома Бериляк на ґанку цієї палати ще в 1958 р.).

Ще до зими того року закрито каплицю при допомозі й активній праці громадян Володимира Коченаш, Михайла Терлецького, Івана Мотики, Романа Звірика, і зокрема родини Новаків з Нортгемптону, Па., де парохом є о. шамб. Степан Тиханський, і його помічником був тоді о. Б. Левицький, який заохотив нортгемптонців до праці над будовою каплиці. Два члени Будівельного Комітету прийшли із матеріяльною допомогою, а саме Степан Селешко позичив 1000

долярів, а Зенон Михайлевський суму 500 долярів. Будівельні майстри пп. Терлецький й Кочепаш з іншими жертвенними працівниками, по своїй щоденній праці увечорі при світлі місяця та електричних лямп, завершували будівлю. Що-п'ятниці приїздили до праці члени ОДВУ з Нью Йорку та Филаделфії. В той спосіб каплицю закінчено до зими даровою працею. Треба відмітити, що між норгемптонцями,, які працювали при будові каплиці, переважає вже третє в ЗДА роджене покоління, яке однак дорожить своєю Церквою, своїми народніми традиціями своєю рідною мовою і культурою.

Ще далеко до початку сезону в 1964р. загоріла праця біля порядкування площі перед каплицю, вставлювання постійних бетоново-дерев'яних лавок і т.п. Участь у Богослуженнях того сезону значно зросла, як також жертвенність вірних на потреби каплиці. Після призначення о. Б. Левицького парохом у Джінет біля Питсбурґа, від 16. липня 1964 р. капеляном Оселі є о. Тома Бариляк, парох Аллентавну, Па. Під кермою о. Бариляка ми дальше викінчували, зокрема прикрашували нашу каплицю й розвивали наше релігійне життя. Під сучасну пору каплиця Св. Андрея вповні устаткована, як також завдяки жертвенним вірним має вона все облачення для священика.

Напередодні посвячення нашої каплиці побудовано дзвінницю і піднесено дзвін, що його уфундували Михайло Терлецький з дружиною. за що я на цьому місті складаю щиру подяку. Завдяки їх жертвенності, тепер голоси наших молитов супроводжує голос дзвона, який щонеділі й що-свята несеться в даль і скликає вірних па Богослуження.

Ми вважаємо, що Будівельний Комітет Української Католицької Каплиці, що був покликаний до життя З'їздом ОДВУ у дні 4-ого липня 1966 р., виконав своє завдання, при Божій помочі й допомозі добрих людей, з повним успіхом. Помимо початкових фінансових труднощів, Каплиця Св. Апостола Андрея на Оселі ОДВУ ім. О. Ольжича збудована, викінчена і сьогодні посвячена.

В імені Будівельного Комітету й Управи Оселі складаю щиру подяку їх Ексцеленції Митрополитові Кир Амвросієві, Ч С В В, за постійну опіку нашою Оселею, Високопреподобному о. шамб. Тиханському за його щиру підтримку в наших намаганнях і за сьогоднішнє поблагословення каплиці, першому капелянові нашої Оселі о. Б. Левицькому теперішньому капелянові о. Томі Бариляковi за їх колосальний труд, Всч. о. Володимирові Грабцеві за його заінтересуванням релігійним життя на нашій Оселі враз із о. Т. Бариляком ще з часів перед будовою каплиці, як також усім Отцям Духовним, які відвідують нашу Оселю і беруть участь у наших Богослуженнях, імпрезах на Оселі. Не менш сердечно дякую всім жертводавцям на потреби каплиці та нашим будівничим.

Степан Селешко
Голова
Будівельного Комітету Каплиці
св. Андрея на Оселі ім. Ольжича

Юліян Каменецький

*ВИНИКНЕННЯ ТРЬОХ СХІДНЬО-СЛОВ'ЯНСЬКИХ НАРОДІВ *)*

Справа єдиного праруського народу і єдиної праруської мови товчеться вже більше як 200 літ і досі все є ще актуальною справою.

За царських часів переломовою подією була зміна назви Московщини на Росію, що її перевів цар Петро І в 1713 році. У звязку із нею Україну названо Малоросією, а Білорусь Білоросією.Одні і другі мали походити з одного праруського пня, основою якого були Великороси Всі три народи первісно говорили одною праруською мовою. Сучасні їх мови це тільки діялекти. Київська держава це твір російського народу, а Київ був його першою столицею.

М. Поґодін, висунув теорію, що первісними мешканцями Київської держави були москалі. В часі татарських наїздів вони переселилися на північний схід, а на їх місце прийшли українці з Галичини. Він також подав плян русифікації словянських народів. Треба, на його думку, заставити учених тих народів, за добрі нагороди написати їх історію в російському дусі і виховати молоді покоління на добрих росіян.

Слідами Поґодіна пішли російські історики, письменники, поети, критики, публіцисти такі як Карамзін, Іловайський, брати Хомякови, Пушкін, Лермонтов, Белінський та багато інших.

Політичні цілі цих теорій є наглядні і очевидні. Зрусіфікувати українців і білорусинів, та створити один русский нарід. Тоді Росія буде мати 80% однородних росіян; це дасть її тоді можливість зрусифікувати і решту малих народів і посягнути владу над Европою, а то й

над цілим світом.

**
*

Тим самим шляхом, тільки більш рафінованим і підступним, пішли і совєти. Учених, що визнавали історичну відрубність і окремішність східно-словянських народів, як М. Грушевський, М. Покровський, проголосили народніми ворогами і їх зліквідували.

Совєти прийняли за свої теорії царських учених, що їх відновив їхній офіційний історик Мавродін. Він навчав, що в 8 і 9 ст. ст. східнославянські, як праруський, народи створили Київську державу, із спільною для цієї держави праруською мовою, культурою, самосвідомістю та праруським патріотизмом.

Із цієї праруської народности щойно в 13 ст., по татарських наїздах, розвинулися три окремі вітки: москалі, українці та білорусини.

Це вчення Мавродіна партія в 1954 році приняла за своє, проголосила відповідні обовязуючі тези, що стали непорушною догмою, яку ніхто з істориків не важиться порушувати.

Тому скізь і всюди народи совєтського союзу підкреслюють не свою національну окремішність, а спільну яка виявляється в назвах,- совєтський нарід, совєтська мова, совєтська культура, чи совєтська цивілізація.

На 21-ому з'їзді комуністичної партії зроблено було дальший крок вперед. Покликуючись на вчення К. Маркса проголосили що в недалекій майбутності зникнуть національні і мовні різниці. Поодинокі народи в комуністичному устрою зіллються в один совєтський нарід який буде говорити одною спільною совєтською мовою і буде мати спільну соціялістичну Батьківщину СССР.

До цього причиниться спільна економічна база, клясова структура, світогляд марксизму-ленінізму, спільні риси в духовному житті спільна мета в побудові комунізму.

Як бачимо погляди царської і червоної Москви в національному питанні є між собою тотожні.

**
*

Теоретичне обґрунования окремішности української нації подав нам великий історик Михайло Грушевсьий. У 1903 році, окремою брошурою, проголосив він схему історії Сходу Европи. В ній стверджує, що три східно-словянські народи, кожний зокрема, має свою власну історію, що пливе від самих початків їх появи на історичній арені.

Московська схема, яка включає Київський період в історію російської держави є ненауковою, каже він,нераціональною і перестарілою. Вона оперта на династичній схемі московських князів, на історіоґрафії московських книжників і незгідна з фактами історії.

Київської Русиз її політично-державним устроєм, законодавством, літературою, мистецтвом і культурою не можна злучувати з московським князівством 13 і 14 ст.ст. З того, виходило б, що московське князівство було продовженням стадії того самого політичного і культурного процесу. А так воно не було!...

Київської Руси з її політично-державним устура були твором одної народности українсько-руської, так як політично-державний лад і культура володимиро-суздальського князівства були твором велико-руської народности.

Погодінська теорія про те, що в 10-12 ст.ст. Подніпров'я було заселене великоросами, які в 13 і 14 ст. ст. переселилися на північний схід а на їх місце прийшли українці з Галичини не має в історії ніякого підтвердження і нічим не обґрунтоване.

Київський період в 13-ому ст. перейшов органічно в Галицько-Волинську державу, в 14-16 ст. ст. в литовсько-польську, а в 17-ому ст. в Гетьманщину.

Московська держава ніколи не була спадкоємицею Київської Русі. Вона виросла на півночі на своїм власнім питомім корені.

Київ дав Московському Князівству свій політично-державний устрій, своє право,, свою культуру, але ніяким правом не можна включити Київської Русі в історію векикоруського народу як це роблять всі історики Росії. Вони роблять це тому бо інакше Росія лишається без свойого початку. А так виходить наче б то українсько-руська народність на історичній арені, була чимсь новим, мов би перед тим її не було, або вона не мала свойого власного історичного життя. Вона починається, на думку російських істориків, щойно козаччиною і не має ґенеальоґічного повязання з історією минулих віків.

Ці свої погляди в схемі про історію Сходу Европи М. Грушевський переводить у всій великій 10-ти томовій «Історії України-Руси», 5-титомовій «Історії Української Літератури», та в численних своїх історичних працях, яких число сягає понад 2,000. Слушно тому називаємо М. Грушевського «батьком україн-

кої історії» та «творцем української модерної нації»! Він своїми історичними працями доказав, що український нарід виріс самостійно із праслов'янського а не праруського пня, та що був він творцем своєї окремішньої мови а не взяв початок від праруської, якої не було. Він ствердив безсумнівно і доказав історичними фактами, що творцем Київської держави і її культури був український нарід а ніхто інший.

У цьому велика і небуденна заслуга нашого найбільшого історика і будівничого Української Держави Михайла Грушевського!

***) Скорочення доповіді, що була зачитана на конференції Денверської Групи УВАН 7 серпня 1966, в м. Сан Франціско, Каліфорнія.**

ПО ДОРОЗІ ДО МЕТИ

Слово на бенкеті в честь Вельмидостойного Голови ПУНу Олега Штуля- Ждановича, Мінеаполіс, Міннесота, 17-го вересня, 1966 р.

Життя в природі пульсує сталим ритмом і кожна істота, як і організація, має свій власний ритм. Одні вчасно реагують на всі явління природи у своїм оточенні, а другі, майже нечутливі, жиють собі «щасливо», зовсім не реагуючи на бурхливі події пульсуючого життя.

Лише недавно наш 32-ий Відділ ОДВУ, реагуючи на хід подій, обходив величавим бенкетом новообраного Голову ПУНу (Проводу Українських Націоналістів), редактора Олега Штуля-Ждановича в його відсутності, а ось сьогодні ми маємо небуденну приємність вітати його поміж нами. І мені знову припала честь сказати кілька теплих і щирих слів привітання в його присутності.

Кажуть, що Бог дав світові людину, а людині — світ! І здається, — чого ж більше треба? Мати цілий світ у своїх руках, мати його під своїми пальцями! І дійсно, що за величезні можливості тоді стоять перед людиною! Лише б вміти тим світом керувати . . . Але що за величезні відповідальності?! Власне, такі думки надходять при моїм нелегкім завданні, вітаючи між нами Вельмидостойного Голову ПУН. Ми щасливі, що Бог обдарував нас при Проводі доброю і мудрою людиною, як редактор Штуль, і дав йому цілий Націоналістичний Рух в його здібні руки. Ми вітаємо його щиро нині поміж нами і прирікаємо, що будемо віддано підтримувати його в наших визвольних змаганнях за волю нашого народу, бо наш народ не лише йому та Проводові дорогий, а нам всім, і ми гідно стоятимем на стійці своїх історичних завдань поки не здобудемо національну державність для України. Нововибраний Голова перебрав керму Українського Націоналістичного Руху в тяжкі часи для нашого народу, як на рідних землях, так і на еміграції. І ми бажаємо йому великого успіху, здоров'я, витривалости й багато ініціятиви.

Не лише український народ переживає тяжку крізу в етапі своєї боротьби за своє існування та волю, але й цілий світ. Найбільші потуги в світі мають великі і тяжкі проблеми в цій крізі. Мені пригадується один епізод із свого власного життя, який можна влучно примінити до майбутньої праці нашого дорогого Гостя. Я поспішав один раз із своїм молодшим добрим приятелем на якісь наради і мій чемний приятель звернувся до мене: —

— Дайте, — я вам поможу нести Вашу течку.

— Дякую, — я йому кажу, — я повинен сам носити свої клопоти.

— Але дайте! — Настоював він. І він взяв мою течку і здивовано глянувши на мене, каже —' Але ж вона така тяжка! А я йому з усміхом: —

— Ви ж знаєте, що українські проблеми не не легкі. А моя течка наладована українськими проблемами.

І це власне відноситься до нашого Голови, бо його течка наладована тяжкими українськими проблемами. Тож допоможім йому успішно розладовувати тяжкі проблеми з його течки. Сучасні події цього вимагають.

Одною з найбільших проблем в житті, це питання — **що і як робити,** щоб розв'язувати ті чи інші проблеми організаційного життя А без розв'язання певних проблем не може бути поступу й успіху в житті організації. Власне тут дуже часто заломлюються амбітні люди, що прагнуть почестей і влади, а в житті, не знають **що і як** робити. Їм бракує того, що в англійській мові кажуть «know how»,

бо нажаль при найкращій волі, але без знання **що і як** робити в тих чи інших обставинах, не можна здобути поступу, а без поступу не може бути успіху у розв'язанні всіляких проблем. Без знання **що і як**, наступає застій. Життя і розвій вимагають дії, творчої функції, і без дії, найкращі ідеї завмирають. Скільки то прекрасних ідей у нас вмерло, бо не було відповідної дії! Кожна людина має цілий світ до своїх послуг, але успіх вимагає поступу, який залежить від дії, творчої дії, а не нарікання. Поступ — найтяжча проблема в світі. Застій це отрута, і це якраз мені нагадує ще одну пригоду: —

Це була розмова між двома українцями в каварні.

— Що це ви робите? Бійтеся Бога! П'єте четверту чашку кави! Хіба ж ви не знаєте, що кава — це повільна отрута?

А другий йому: —

— Так, я знаю! Тому то я й п'ю її вже майже 70 років.

А перший знов:

— І не боїтесь? Кофеїна ж стимулює нерви і повільно прискорює смерть!

А другий йому у відповідь:

— Ось же бачите. Виходить — що це не життя і не смерть. Чисто як українська справа. Тому то я й п'ю каву, щоб стимулювати життя, щоб дещо ще пожити, і щоб нагло не вмерти, а повільно. Може ще повільно п'ючи каву, дотягну до остаточного успішного вирішення української справи за свого життя.

Коли ми уважно приглянемось до нашого громадського та політичного життя, то дійсно, воно виглядає немов — не життя і не смерть. Дуже часто наші централі і відділи, всяких ніби-то політично-визвольних організацій лише животіють. Вони існують і працюють либонь для утримання своїх власних групових організацій, як самоцілі, а не для цілі і мети, для яких ці організації постали. Тому то й наша визвольна справа стоїть на мертвій точці — ні сюди, ні туди! Найкращі наші успіхи можна помітити в поборюванні самих себе в міжгрупових сварах. А якби то так всі наші зусилля, здібності й енергію спрямувати не проти своїх друзів, а проти ворожих окупантів рідного нам народу?!

Чи не час над тим застановитися? На жаль в нас немає достатнього динамізму та відданости при праці для так званої «визвольної боротьби», а далеко більше проявляється динамізму при внутрішніх сварах. Про дрібниці сваримось з великим ентузіязмом, а того ентузіязму і відданости не видно, скажемо, для організації молоді в ряди цілевого спрямовання для національної мети, для виховання потенційних кадрів в інтересах успішного продовжування наших зусиль для волі України, або, навіть для стимулювання загального людського поступу на засадах гідности людини та справедливости. Ми лише говоримо, дискутуємо, а не беремося до практичної, витривалої і видайної праці. Немає гону праці до мети!

При новій кермі нашого Націоналістичного Руху, під проводом Дорогого Гостя, я певний, що пригорнуться до нас і інші організації, хотяй би споріднені, яким з нами по дорозі, бо наші цілі однакові. Було дуже приємно почути щирі привітання на недавнім З'їзді ОДВУ від кількох організацій, які ще недавно стояли осторонь. Але вони побачили нашу працю при ОДВУ, правильно її оцінили і нині заявляються за співпрацею з нами. Це дає нам признання за нашу дотеперішню працю в очах українського суспільства, а наш Рух взагалі, а ОДВУ зокрема, завжди старалися вірно і віддано служити ідеалам української державности. Нам би лише дещо більше творчої ініціятиви, непохитности та відповідальности для всебічної праці.

Мені пригадується одна міннесотська леґенда. Може дехто з Вас знає її. Кажуть, що в старі роки в Міннесоті були дуже глибокі морози, сильніші ніж тепер. Це було давно, ще перед винаходом автомобілів, коли ще ходили «диліжанси». І відомо, що коні згодом так призвичаювалися, що самі знали куди йти і де ставати в певний час, навіть без керування возієм. І розказують, що один з тих «диліжансів» в дуже морозну пору прийшов якраз на час і став поруч Ст.Паульського готелю. Однак, ніхто не виходив з «диліжансу» до готелю і власник готелю із здивуванням пішов, щоб довідатися в чім справа. Коли він заглянув до «диліжансу», з переляком довідався, що візник і всі пасажири позамерзали на смерть, лише мудрі коні знали самі куди йти і де ставати своєчасно. Люди ще довго говорили про ті мудрі коні, що мали ініціятиву і поводилися так мудро, майже по-людському.

І для нас ця легенда стає добрим прикла

дом. Часом здається, що і ми по своїх відділах та централях позамерзали на смерть і не ворухаємося. А шкода, бо ми повинні здобути ініціятиву тих «мудрих коней» і знати що і коли робити без наказів згори. Український націоналіст завжди, при всіх обставинах, повинен «знати себе» і завжди бути на поготові та на височині своєї особистої і організаційної гідности. Нам треба нині людей молодших при кермі і при праці, людей модерного типу, більш здисциплінованого, виробленого европейського чи американського типу, які б не тільки знали українські справи, але й були суспільно виховані і вміли з людьми по-людському жити й бути провідниками без поборювання один одного, а радше з пошаною навіть до своїх опонентів.

Гідність кожного народу чи суспільства міряється культурною настановою і пошаною до своїх власних провідників, наділяючи їх, по заслугах, своїм довір'ям. Спільними силами ми більше зможемо зробити, ніж в поборюванні самих себе. Можна дуже критично поставитися до дрібної арґументації в рядах само зосереджених груп, що й до нині живуть в задушливій атмосфері ґеттівських інтересів і не можуть вийти поза рямки перестарілих розходжень, підозри, недовір'я і навіть ненависти. Вони чомусь не можуть піднятися на позем державно-творчої праці спільними силами в інтересах цілого українського народу. Безумовно, що час зробить своє і прийдуть нові сили з кращою технікою праці на місце перестарілих методів та амбіцій. А перед нами цілий ряд великих проблем як внутрішнього, національного, так і міжнародного характеру.

Український Націоналістичний Рух, як ідея національного збереження ідентичности українського народу і відрубного існування в колі вільного світу, зі всіма правами на свою власну самостійну державу — росте, розвивається і набирає пошани й признання у своїх і в міродайних колах. В цьому потужному Русі й Організація Державного Відродження України, ОДВУ, як могутній доплив до Дніпра-Славути, має бути вічно динамічно-молода, змінна у розвої поточної програми, згідно з вимогами часу. Наша мета, як світла зоря, кличе нас всіх до праці для здобуття волі свому народові у вільній національній Українській Державі. В тих зусиллях є місце для творчої праці всім українцям, які свідомі завдань української державности.

В тій праці по дорозі до мети, ми бажаємо великого успіху Голові Проводу ОУН. А маси українського народу його напевно щиро підтримають.

ВЕЛИЧ ІДЕЇ

Чи не є наша великоманія ознакою комплексу меншевартости? Ми завжди хочемо заховатися за плечі когось чи чогось великого, думаючи, що й ми станемо там (за плечима) великими, забуваючи, що великий є тільки той, що має відвагу стояти сам. Боїмося не тільки змісту, але навіть і назви українського націоналізму, бо тут треба стояти самому, а не за плечима таких «універсальних» ідей як соціялізм, комунізм, демократія, чи любов до всіх і вся, любов навіть до того, що плює тобі в лице, оре тобою твоє поле для своєї виключної користи, насміхається з найбільших твоїх святощів... Давніший комунікат Ради Директорів УККА не міг собі уявити боротьби за свободу України тільки, тому додав, що ми боремося і за свободу москалів-будучи в той самий час у московській неволі... Не цікавий ми народ?

Старинні греки творили грецьку культуру, римляни будували римську імперію, англійці американці, французи робили англійську, американську, французьку революції, а ми «премося», сказав би Шевченко, в «обійми» всяких чужих ідей, визволяємо всіх, від москалів почавши і аж на китайцях скінчивши, а самі в неволі... При цьому ми забуваємо одну основну річ: Велич, всеобіймаючість ідей не лежить у їх зовнішньому, декляративному аспекті, але у їх внутрішній насичености вселюдським, гуманним,етичним змістом. Ідея свободи, рівности і братерства Французької Революції, чи ідея невід'ємности природних прав людини на свободу Американської Революції не були ніколи подумані для експорту. Вони мали на увазі тільки французький та американський народи. Борячися за ідеал свободи, братерства і рівности французи напевно не

мали на увазі... українського народу. Вплив цих ідей поширився в світі серед інших народів тільки завдяки їх внутрішньому змістові.

Ми встидаємося, боїмося власних українських ідей- без огляду на їх велич і всеобіймаючість. Ми-чи дехто з нас-думаємо, що ніяка українська ідея не може бути велика, універсальна, коли матиме вона на увазі тільки український нарід. Тому ми розводнюємо її чужими домішками- робимо її «універсальною», або цілком звичайно причипляємо її до чужого «універсального» воза. Для Шевченка Україна була такою великою вартістю, що в її імені він не вагався іти на прю з самим Богом. Не так для нащадків Шевченка. для них, чи для багатьох з них-Україна не є вже абсолютною вартістю. Ідея повної свободи для України, ідея України ,збірної індивідуальности підчиненої тільки Божим законом, ідея України з невід'ємними правами на самостійне творче життя, для багатьох із нас є тільки «партикулярною» ідеєю. Тому ми-чи дехто з нас-обов'язково в'яжемо українську ідею з такими «універсальними»ідеями як демократія чи комунізм...

Крім Бога, який є поза часом і поза простором і тим самим є абсолютом, ані природа, ані людська думка не знають, і не мають інших абсолютів. Все інше є партикулярне. Тільки дещо з цього партикулярного, кажімо деякі партикулярні ідеї мають у себе елементи абсолютного, мають у собі іскру Божу. Французи в боротьбі за ідею свободи, рівности й братерства для себе, влили в цю ідею так багато вселюдського елементу, що стала вона свого роду провідною зорею для інших народів. Французам ніколи і на думку не приходило йти боротися за ідею свободи, рівности й братерства для інших. Французька ідея боротьби за свободу, рівність і братерство стала «універсальною» ідеєю тільки тому, що мала вона в собі деякі загально людські елементи, які інспірували інші народи до бажання, туги, за подібним ідейним ладом.

Ідею української революції з загально людськими елементами-інтеґральну революцію проповідує Орест Зибачинський. В своїй праці «Інтеґральна Революція» вже в перших рядках до «Замість Передмови» він пише: «Ця праця постала, як вислід непохитної віри в українську людину та в ідеал свободи. Їх зустріч, це постулят українського життя, об'єктивний вияв цієї зустрічі-українська революція».

Українська Революція з гаслом національної свободи, з свободою одиниці в її лоні-це туга нашої доби. «Рушійна сила сучасности-це історичний процес перетворення народів в модерні нації.» (Орест Зибачинський, Інтеґральна Революція, ст. 100). Переходячи до терену, де живе і діє українська нація, О. Зибачинський пише: «Европейський схід став історичною ареною розваги двох націоналізмів месіянсько-російського та визвольно-українського. Перший джерелиться в змонгольщеному візантинізмі Московії та в европеїстичному петринізмі Росії. Другий основується на козацькій революції гетьманщини та на українській революції 1917-20 рр. Російський месіянський націоналізм-це цезаро-папізм монархічного або утопічного характеру. Український визвольний націоналізм, це республіканська націократія. Московія-Росія-СССР це основи інтернаціоналу поневолення. Гетьманщина, Українська Народня Республіка, Українська Самостійна Соборна Держава-це основи інтернаціоналу свободи. Російський націоналізм--це культ «світоспасальности» російського народу, як «Третього Риму», як «всеслав'янського моря», як «комуністичного раю». Український націоналізм-це культ свободи людини, нації і людства» (ст.121).

Тому в добу, коли нова Франція Шарля де Ґоля наспілку з новою «Росією» хочуть закріпити «статус кво» на европейському континенті за державним принципом, Українська Революція повинна піднести гасло національного принципу, як основу для побудови світового ладу. Державний принцип побудови нової Европи з сьогоднішним станом означає неволю для мільйонів недержавних европейських націй, в тому й української нації.

Маймо відвагу проголосити й переводити в життя велику свободарну ідею Української Революції, в ній є зерно вічности, тому вона пірве за собою всіх, хто дорожить свободою і ненавидить рабство.

Денис Квітковський-Квітка

Юрій Пундик

СОВЄТСЬКИЙ МАРКСИЗМ

Цей історичний конфлікт між продукційною формою і продукційними стосунками виявляє себе на практиці у боротьбі кляс. «Історія всіх дотепер існуючих суспільств, — писав Маркс, — є історією клясової боротьби». Суспільні відносини, як зазначено вище, є тільки виразом кожночасних матеріяльних відносин, продукційної форми, а держава — це тільки знаряддя в руках пануючих кляс, в руках яких зосереджені виробничі засоби, для контролі над іншими клясами й для захисту інтересів пануючої кляси. Розвиток продукційних форм породжує нові кляси, інтереси яких не вміщуються у застарілі продукційні стосунки контрольовані дотепер пануючими клясами. Цей конфлікт між новою формою і застарілими продукційними стосунками виявляє себе у боротьбі між старою й новою клясами, у якій переможцем мусить вийти нова кляса, бо ж вона є виразом нових матеріяльних відносин. Закріпившись, нова кляса, в свою чергу, попадає в конфлікт з новими продукційними формами і зродженою ними новою клясою. Виникає новий цикль боротьби кляс, що веде до нових суспільних змін.

3. Неминучість занепаду капіталізму і комуністичної революції. Капіталізм, який у добу Маркса недавно тільки замінив стару систему февдалізму, був, на думку Маркса, прогресивним явищем, як черговий крок до вдосконалення продукційних матеріяльних відносин. Але він, згідно з законами історичної діялекники, був засуджений на занепад і заміну досконалішою системою продукційних відносин — комунізмом. Комуністична революція, яка мала завдати останній смертельний удар капіталізмові, мала бути тільки наслідком невмолимої законної послідовности, а не продуктом революційної змови. Капіталізмові, згідно з Марксом, визначено згинути в силу **об'єктивних** факторів його самої системи, а не якихось **суб'єктивних** факторів людської волі й дії. Сама капіталістична система зберігає в собі зерна її власної згуби.

Зернами згуби капіталізму, на думку Маркса, є система приватньої власности і конкуренція за більші зиски. Власник засобів виробництва, капіталіст, — твердив Маркс. — здобуває зиски, платячи робітникові тільки частину всієї вартости його праці. При великій конкуренції на робітничому ринку, зумовленій великою кількістю робочої сили в порівнанні до запотребування на неї, капіталіст має змогу найняти робітника за мінімальну платню, яка якраз достатня тіль-

Юрій Артюшенко

ПОВЧАЄ ВОВК ОВЕЦЬ ЯК ВОНИ МАЮТЬ ЖИТИ

Повищу алегорію навіває промова міністра закордонних справ СССР — Громика на 21-ій Сесії Об'єднаних Націй, яку він виголосив дня 23. вересня 1966 року.

В промові заслуговує уваги те, що Громико, говорячи про права «человека» в СССР, не згадав ні словом про права «народів» у СССР, тоді як говорячи про зовнішній світ від початку до кінця підкреслював право народів на «незалежність», «суверенність» і «самовизначення».

Слухаючи, як він ганьбив колоніялізм, називаючи його «предступством проті человечества», та як він захищав право національних культур і мов, то той, хто не знає справжнього положення поневолених Москвою народів, не міг би припустити, що, напр., в Україні державною мовою є не українська мова, що у високім шкільництві панує не українська мова і що навіть на вулицях української столиці й інших більших міст чути переважно мову «старшого брата» — російську. Ніхто не міг би припустити, що тих хто бореться в Україні за українську мову, як державну, суворо карається.

Але є поважна частина делеґатів, яка хоч і не знає про те, що Україна немає ні власного війська, ні власних грошей, ні власної пошти, ні власної національно-політичної і економічної власнопідметности дії, ні власного дипломатичного представництва в державах світу. Але з причин, або свого власного нечистого сумління, або із страху — делегати мовчать, як у рот води набрали. Виняток творить мала кількість делеґатів, яких українська нація колись згадає з вдячністю.

Значна кількість делеґатів не розуміє того, що за большевицькими кличами Громика про «мир», «незавісімость», «суверінітет» тощо ховають-

ки на заспокоєння мінімальних і конечних життєвих потреб робітника і його родини. Але продукційна видайність робітника є більша, ніж його мінімальні життєві потреби, і от ця надвишка між заробітком робітника і його видайністю стає зиском для капіталіста. Якщо ж конкуренція за робочу силу підносить ціну робітника, капіталіст заступає робітника машиною позбавляючи робітника праці. Це, в свою чергу, веде до надпродукції, господарської кризи, в якій кляса пролетарів-робітників збільшується колишніми капіталістами, які не зуміли пережити кризи. Таким чином кожна періодична криза в капіталістичній системі веде, шляхом дарвінського закону природнього добору сильніших через відмирання слабших видів, до концентрації власности і капіталу в руках щораз меншої кількости капіталістів і до побільшення обезвласненої кляси пролетаріяту, який животіє з ласки капіталістів і життєвий стандарт якого ніколи не може піднятися вище мінімального, необхідного до фізичного існування, рівня.

Сама концентрація капіталу, твердив Маркс, є природнім і позитивним явищем, бо така концентрація відповідає новим продукційним формам. Нові методи виробничої техніки вже не вміщуються в рямки малого підприємства, веденого одним власником. Їхнє успішне застосування вимагає велетенського розміру підприємств, поставлених спільним зусиллям багатьох людей, а то й цілого суспільства, чи навіть ряду суспільств (наприклад, у наших часах, розвиток атомової енергії і міжпланетні дослідження). Це саме відноситься і до хліборобства, де модерні машини й засоби культивування не вміщуються в простір традиційних малих господарств. Тому ріст таких промислових і сільсько-господарських підприємств є корисний, бо він дає можливість збільшити продукцію через більш інтенсивне використовування наявних продукційних засобів. Неприродніми і шкідливими з економічного погляду, на думку Маркса, є тільки продукційні стосунки приватньої власности, які спиняють цей ріст і стають у конфлікт з корисними для суспільства продукційними формами масової продукції.

Саме цей конфлікт породжує господарські кризи, які в остаточному кінці мусітимуть привести до загибелі капіталізму, ліквідації його пануючої кляси разом з її системою приватньої власности. На місце приватньо-власницького капіталізму неминуче має прийти нова система суспільної власности засобів виробництва — комунізм, а ролю понівної капіталістичної кляси перебере нова кляса — пролетаріят, бо ж тільки

ся старі московські імперіялістичні кличі про «третій Рим» і «злиття слав'янських рік у російському морі», з певною максималістичною в них коректою: не «слав'янських», але «світових рік». І в парі з цим грядуть, з отарним побутом, давні (стверджені вже раніше Достоєвським) — деспотія, тиранія й садизм, спадщина Івана Грозного й Петра І.

Варто пригадати, що в 1917 році вплив гасла самовизначення народів на свідомість поневолених Москвою народів був такий великий, що й большевики, виступаючи в засаді за збереження цілости своєї імперії, не могли її легковажити. Пізнавши з досвіду на собі його силу, Москва сьогодні устами Громика вживає це гасло назовні, хоч як і раніше — це гасло для неї має тільки декляративний і тактичний характер. При чім стиль пропагування, як і спосіб виголошення та фальшивість його змісту є аналогічними тим, які були в Сталіна у 1917 році.

Сталін у відозві з 12. грудня 1917 року, як комісар національностей, у відозві «До вояків-українців у тилу і на фронті» писав: «Немає чого й говорити, що націоналізація армії — річ прийнятна і бажана. Про це кілька разів офіційно заявляла Рада Народніх Комісарів... Кажуть про обмін військових частин між Україною й Росією, про розмежування тощо. Рада Народніх Комісарів цілком усвідомлює необхідність розмежування...». Це в теорії, а в практиці Сталін придержувався думки: «Вимога відділення окраїн — глибоко контреволюційна».

Тодішні большевицькі кличі: «мір хіжінам — война дворцам» і «самоопредєленіє вплоть до отдєленія» сьогодні Громико в теорії змінив кличами: «международний мір» і «національная свобода народам», при умові: «нєвмешательства»... «в наші дєла і в дєла наших союзніков». При чім самозбереження підсказало й вимогу ліквідації военних баз в Африці, Азії і в Латинській Америці, яку Громико поставив як оборонець цих континентів (як то в 1917 р. оборонцем

ця одна кляса залишиться після ліквідації капіталізму.

Маркс здебільша говорить про «панування («гер-шафт») пролетаріяту» і лише кілька разів вживає ви-слів «диктатура пролетаріяту», не з'ясовуючи самого значення слова «диктатура». Тому, як влучно відмічує Бертрам Вольфе у книзі «Марксизм, 100 років у житті доктрини», годі встановити, чи він мав на увазі ди-ктатуру тнку, як її пізніше визначив Ленін, чи теж ктатуру таку, як її пізніше визначив Ленін, чи теж ченням Леніна, диктатура є «необмеженою нічим, ані законами, ані абсолютними правилами, а основаною безпосередньо на силі владою». Таке визначення не має нічого спільного з характером диктатури в старо-винному Римі, де диктатуру передбачала державна кон-ституція на період вийняткового стану, диктатура бу-ла конституційно обмежена часом (найдовше шість місяців), диктатора обирав сенат, диктатор не мав пра-ва встановляти нові закони, а по закінченні свого призначення міг бути притягнений до судової відпо-відальности за надужиття своєї влади. Хоч Маркс, як і Ленін, був вдачі, яка не терпіла опозиції, і попадав у крайній радикалізм, висловлюючись про безпощадну ліквідацію буржуазії, то все ж загальна аналіза його досить таки неясної концепції «панування пролетаріяту» дає підстави схилятися до думки, що він розумів «дик-татуру» в римському значенні. Таке припущення під-силює ще й той факт, що Маркс був під сильним, просто маґнетичним впливом Французької Революції, діячі якої з наївним романтизмом імітували старий республіканський Рим.

України був Сталін).

І як у 1917 році оборонець України Сталін, так тепер оборонець усіх по-неволених народів світу Громико з тактичних міркувань із національно-го питання робить демагогічну зброю для осягнення московських імперія-лістичних цілей. Ріжниця тільки в тім, що Сталін це робив на форумі поне-волених Москвою народів, а Громи-ко на форумі всіх народів світу. Як і в 1917 році так і тепер большеви-ки, виступаючи з порожніми обіцян-ками для поневолених народів, ство-рюють із національно-визвольних га-сел підступне знаряддя для пізніщо-го їх крівавого поневолення. Сьогод-ні Москва, усвідомивши собі, що ви-ключно методами терору їй не вдасть-ся здобути світ, вона шукає замаско-ваних підступів і облудних кличів, щоб заманити світ у розставлені нею сіті.

Втрачену надію Сталіна на світову революцію Громико відгрібує і пря-мує, власне, вже не шляхом прямої боротьби, але шляхом хитрої спеку-лятивної політики до здемобілізуван-ня протимосковського світу з середи-ни і створення опінії про себе як про єдиного речника справжнього світо-вого миру.

І ці політичні потягнення Громика на фору-мі Об'єднаних Націй, як і загально-міжнарод-не положення диктує українцям у вільному сві-ті, звернути увагу делегатів 21-ої Сесії Об'єд-наних Націй на те, що проповідувані Громи-ком «суверенність» і «національне визволення» є фальшем в його устах і вказати їм, що по-неволених Москвою народів, як раніше, так і сьогодні не задовольняє плятонічне бажання власної суверенної державности, але вони й далі, поносячи великі жертви, чинно до неї прямують. Звернути увагу делеґатів 21-ої Се-сії Об'єднаних Націй на те, що в великій мі-рі від них залежить чи національно-визволь-ні кличі, що їх пропаґандивно кидає Громи-ко, поверталися, як той бумеранґ, назад до СССР і вдаряли у національне почуття укра-їнського і інших поневолених Москвою наро-дів і перетворювали СССР з тоталітарно-імпе-ріялістичної держави у волелюбну й демокра-тичну державу, в якій би не в теорії, але й в практиці шанувалася воля кожного народу бу-ти справжньою державною нацією, а не фікці-єю держави, що дотепер служить в СССР для прикриття її окупаційної політики в Україні й в інших поневолених Москвою народів.

Власне теперішня «національно - визвольна» пропаґанда Громика на форумі Об'єднаних На-цій, як і міжнароднє положення, зобов'язує українську державно-діючу еміґрацію невід-кладно звернутися з відповідним меморіялом до делеґатів 21-ої Сесії Об'єднадих Націй, в якому б була вичерпно насвітлена колоніяль-на політика Москви в Україні та належно з'я-сована окупаційна практика Москви в секто-рах духово-культурного, військово-національ-

ного, державно-політичного і господарсько-економічного життя українського народу. Як теж вичислити ті жертви, які український нарід поніс від вовчої політики Москви в Україні.

Свою національно-визвольну пропаґанду Громико пов'язує з проблемами В'єтнаму, з ліквідацією ядерної загрози, з ліквідацією чужинецьких військових баз, нерозповсюдженням атомової зброї, з невмішуванням у внутрішні справи держав (в тім самозрозуміло у справи внутрішньої національної політики СССР) тощо.

Бо треба сказати, що внутрішня національна політика СССР є під тяжкими ударами поневолених Москвою народів. Серед народів республік СССР сьогодні іде державна диференціяція та нав'язання тіснішого зв'язку між ними. Життя республік набирає скритої національно-державної енерґії. І тому найвищий час українській державно-діючій еміґрації діяти сконсолідовано на всіх відтинках українського життя і теж в зовнішнім світі, зокрема серед делеґатів 21-ої Сесії Об'єднаних Націй і якщо не безпосередньо, то посередньо через меморіяли й листи.

В наші дні на провідних становищах української державно-діючої еміґрації приходить до законної зміни поколінь. Попереднє покоління, яке в збройних змаганнях привернуло українському народові право державної нації, поступово відходить у вічність. Наступне покоління перебирає в спадщину: державно-політичну думку й чин, національно-ідеологічні вартості й напрямні — дороговкази в майбутнє та репрезентацію й змагання за українську державність в зовнішнім світі.

Власне ця зміна поколінь підказує авторові цих рядків звернути свої міркування, висловлені в цій статті в першу чергу в бік того молодшого покоління, що сьогодні перебирає отцю спадщину й оті напрямні в майбутнє.

При тім, ота зміна поколінь підсказує нам думку, що кожночасна динамічність росту української нації лежить у пов'язанні кожним наступним поколінням своєї чинности з чинністю історичною, бож сила нас — сьогоднішніх, кориниться в силі нас — вчорашніх. Так є і на міжнародньому відтинкові нашої акції й це треба мати на увазі при виготовленні меморандуму до делеґатів 21-ої Сесії Об'єднаних Націй.

Це тих кілька думок, що навіяв виступ Громика на форумі Об'єднаних Націй.

ДРУГІ ВИСОКОШКІЛЬНІ ДНІ «ЗАРЕВА»

13. і 14. серпня ц.р. на Оселі ім. Олега Ольжича відбулися «Другі Високошкільні Дні Зарева» на загальну тему «Україна Сьогодні.»

Михайло Герець, містоголова Крайового Проводу «Зарева» в ЗДА відкриваючи програму попросив Марка Царинника до слова.

Марко Царинник у своїй доповіді п. н. «Прозова творчість в молодій українській літературі» звернув присутнім увагу,що в Україні прозова творчість є дещо занедбана.

Тоді як молода сучасна українська поезія, представниками якої являються не лише добре нам відомі шестидесятники, але й ціла плеяда дуже молодих поетів, без сумніву має всі можливості, як це свідчать деякі переклади шестидесятників, здобути собі,якщо не світове то принайменше европейське місце то з прозовою творчістю богато гірше.

Либонь чи не найсерйознішою перешкодою в художності української прозової творчости являється політика; література (а переважно проза) в Україні в висліді стає зовсім залежна від політики. Літературний твір судится не його мистецькою вартістю що є вислідом духового рівня автора а... його політичною тенденцією. Концепція т.з. «Соцреалізму» лягла мокрим рядном на творчі душі молодих українських прозаїків.

Доповідач дальше спинився над прозою Євгена Герцала,якого вважає одного з кращих українських прозаїків.

Другу доповідь п. н. «Деякі аспекти сучасного становвища на Україні» виголосив доктор Марко Антонович.

Українська спільнота, як заявив автор, на еміграції опинилась в досить незвичайному й невигідному положенні, якщо мова про оцінку подій на Україні й нашого відношення до цілого комплексу питань пов'язаних з тим.

Дальше доповідач поділив політично-думаючу еміграційну спільноту на приблизно три групи: правиця, центер і лівиця. До першої

групи доповідач зачислив СВУ, ЗЧОУН і Гетьманців; до другої середовища блоку УНРади, а в третій знайшлись нечисленні й організаційно кволі т. з. проґресисти.

У відношенні до України перша й третя група є рівнорядні в своїм скрайнім і зовсім не обдуманім екстремізмі. Перша група (правиця) все засуджує, а остання (лівиця) все безкритично розхвалює.

І перша і третя групи є рівнорядні в просторі підходу до напростих проблем;зрештою, простота в підході подобається маловибагливим людям з пересічною чи нижчипересічною освітою. І треба сподіватися, на думку доповідача, що ці дві групи матимуть завжди своїх прихильників серед менше освічених чи малограмотних кіл нашої громадськости.

Дальше автор зупинився над другою групою української еміґрації (блок УНРади). Ця група свідома поневолення, насильства й підступности Москви та її прислужників на Україні. Вона (ця група) свідома що багато процесів, які проходять на Україні є шкідливі й з ними треба боротися, але водночас вона свідома й того-що далеко не вся Україна думає офіційно по комуністичному, вона бачить з якими труднощами пов'язана праця в різних галузях життя для поневоленої України.

Дальше доповідач поділив українців у рямках УРСР на чотири категорії: услужники-холуї (переважно офіційний політичний апарат УРСР), обивателі (широкі маси населення яких політично-державницькі питання не цікавлять і які дбають виключно про вигідне життя — їх найбільше), думаючі комуністи (це люди що вірять у принципи комунізму як їх виложив Маркс але які свідомі експлуатації, несправедливости фаворитизму, підкупства та інших жахливих недуг, що підкопують радянське суспільство. Ця група людей являється чи не найбільшою загрозою для комуністичної влади, принаймі в її офіційно-бюрократичній частині, і остання група т.з. незадоволених (друга по величині після обивателів це група, що складається з незадоволених політичним, соціяльним, національним чи релігійним станом в УРСР).

При кінці доповідач зупинився над питанням допомоги Україні українською еміграцією. Тут розкривається можливості зокрема для туристів, що їдуть в Україну. Вони повинні на кожнім кроці вживати українську мову, розпитувати за українськими виданнями в кіосках і бібліотеках великих міст та інформувати радянських українців про осяги еміграції. Другою великою можливістю це використування приїздів радянських українців до країн вільного світу для цього щоб передавати їм думки й інформації що промовляли б до їхнього здорового глузду.

Останнім доповідачем Високошкільних Днів був редактор Осип Зінкевич. У своїй доповіді що мала назву «Державницькі прояви в УРСР і Молодь» прелегент поставив питання: Чи в самій Україні в рямцях УРСР є будьякі державницькі тенденції які б вказували на те, що серед провідної верстви України є якийсь напрямки, чи змаг до усамостійнення УРСР політично, культурно і економічно і які згодом довели б до відірвання її від Росії.

Хоча, на думку доповідача, державницькі тенденції в Україні в 20-ти роках були куди сильніші, як вони є зараз, то все ж таки пусткою Україна не світить.

Микола Дербуш

МІСЯЦЬ - МІСЯЧЕНЬКО

Першим фотам з поверхні Місяця присвячую

Місяць - Місяченько!
Час тебе наш зрушив:
був ти далеченько,
а тепер —
не дуже!...

Був усім в пригоді,
як жили з свічками:
мав тоді нагоду —
паном був ночами.

В селах з каганцями
ти не мав турботи:
в сні були мерцями
люди по роботі.

Ти на всій плянеті
був об'єкт для віршів
у земних поетів,
навіть і в найгірших...

Теж усім сп'янілим
надто від кохання
був немов манилом
у словах й зідханнях.

Чумакам,
повстанцям
ти світив дорогу.
Ото ж, чим був в стані,
всім служив хоч трохи...

А віки минали...
Все було на місці!...
Був їм досконалим
Місяченько - Місяць.

Хоч поскубла нафта
функцій цих окрайці,
давні ролі грав ти
в добре знаній праці...

Аж прийшли у сяйві
Едісона ватти,
став вже Місяць зайвий
у вечірні ватри...

Хто б то бачив плями,
місячні серпочки,
як заграв реклями
полум'я хлюпоче?!

У неоннім світлі
хто б зважав на фази!
Ну,
і став ти в світі —
ветеран в запасі...

...У добу модерну
рік крокує віком...
Успіхи модерні —
Місяцеві —
ліки...

Як ракети —
в небо —
«Лунніки»,
«Джеміні»,
Місяця знов треба!...
Кардинальні зміни!...

Функцій безліч різних
буде в тебе,
Друже,
у епосі грізній
атомовій дужій!...

По кількох «Джеміні»
станеш Інформцентром,
про погоди зміни —
телеінструментом.

В кратерах,
у грудях
наші шахти будуть,
найцінніші руди
роботи здобудуть.

В цирках твоїх,
Діду,
телескопи стануть,
хроніку зі світу
принесуть останню...

Таємниць з галактик
буде в них чимало,
вхопимо ми факти,
яких ще не мали.

Станеш нам на варті:
звіт за кожну хмару,
будеш місцем старту
«каравель» до Марсу!...
І колись
(Це буде!!!)
станеш парком,
садом,
бо титани-люди
принесуть розсаду...

Місяць-Дідусь
буде
континентом шостим,
де всіх націй люди
будуть любі гості!...

І я вірю нині:
в прапорів акорді
буде й
сонце-синій
наш,
тризубом гордий!...

Міннеаполіс,
червень 1966

40
Олесь Бабій

ПОВСТАНЦІ

По спочинку роздав пан майор
для геоїв медалі й похвали,
як медалю дістав Гриць Обжор,
здивувавшись, бійці жартували:

-як ішли ми з окопів у бій,
завжди ти маркирантом був, Грицю,
удавав, що ти хорий, слабий,
часто гублячи кулі, рушницю,

ти лиш дбав про горілку й обід,
переївшись, ти спав між кущами,
нарікав, що болить твій живіт,
боязливий ти був до безтями.

Вдома ти був дурний,, як баран,
била жінка тебе кочергою,
ну, й чому дав тобі цісар пан
ту медалю за сміліcть у бою?-

Хитрий Гриць вже за декілька діб,
у кантині з жидками мав спілку,
й їм продав ту медалю за хліб,
за тютюн, та й ще й за горілку.

А під вечір, коли звідусіль
у поході йшло військо рядами,
після жнив поверталися з піль
косарі та женці зі серпами.

йшли смагляві, стрункі юнаки
і дівчата чорняві, вродливі,
що несли колоски і вінки
із пожатого збіжжя на ниві,

Хоч по праці із чолів плив піт,
і боліли утомлені руки,
то женці косарям на привіт
заспівали, минаючи луки.

Спів женців мав якийсь дивний чар
віноградників, нив над морями,
полудневого сонечка жар,
ніжність леготу понад полями.

І манила вродливість тих жниць,
вабив спів їх і голос шовковий,
та будили ті співи дівиць
тугу, прагнення щастя любови.

Бойки, лемки стояли в рядах,
чули співи селянські, й зненацька
коло винниць, у пишних садках
задзвеніла і пісня козацька

про женців, що жнучи ячмінець,
з гірки вздріли, що йде Сагайдачний,
що за люльку і за тютюнець
жінку проміняв, був необачний.

Промовляли пісні з двох країн:
— Рим і Київ, - то брат і сестриця,
бо в піснях їх злились в ритм один
плач і сміх, пахнуть сонце й землиця

Рим і Київ — сестриця і брат,
бо їм душі дала міць натхнення,
із якої зродились Сократ
і скарби духа Русі — в Атенах.

HUmbolt 9-1605

SYRNYK PLUMBING COMPANY

Скора — солідна — дешева обслуга.
ВЛАСНИК — ОСИП СИРНИК

Commercial — Residential — Industrial

Licensed — Bonded — Insured

3242 W. Cortez Street — Chicago 51, Illinois

OH - BOY

СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ

ВОЛОДИМИРИ І БОГДАНА ФОСТЯКІВ

3251 West Division St. — Chicago, Ill.

Багатий вибір делікатесів.
Свіжі товари, ярина й овочі. Власні м'ясні вироби.
Завжди свіжі й смачні ковбаси та кишки.

СПЕЦІЯЛІЗУЄМОСЯ В ДІЛЯНКАХ

- Теслярства —
- Мулярства —
- Столярства —

→ БУДУЄМО — НАПРАВЛЯЄМО ←

- ✓ Хідники —
- ✓ Дахи —
- ✓ Порчі —
- ✓ Гаражі —

MALY CONSTRUCTION CO.

— GENERAL CONTRACTOR —

Phone: BR 8-7866 — 3510 West Evergreen Ave.

CHICAGO 51, ILLINOIS.

Погані колеса в авті — це один крок до утрати життя.

На газоліновій станції п. Ільницького можна набути добрі колеса з найкращою ґваранцією на дуже довгий протяг часу.
Невеликий видаток — на дуже вигідні сплати, Скористайте з його послуг.
Клопоти з автом? Направляти його чи міняти? Заїдьте за безплатними порадами до
п. Е. ІЛЬНИЦЬКОГО.

STAN'S SERVICE STATION

TIRE AND BATTERY SERVICE

1654 NORTH KEDZIE AVENUE — CA 7-9880 — CHICAGO 22, ILLINOIS

Найдобірніші напитки можна дістати та в дружній і товариській атмосфері приємно перевести вільний час в симпатичній гостинниці панства

ЄВГЕНІЇ ТА СТЕПАНА ЛЕВКОВИЧІВ

STEVE'S LOUNGE

2301 W. CHICAGO AVE. — TEL. EV 4-9892 — CHICAGO 22, ILL.

Independent Ukraine

2315 WEST CHICAGO AVENUE

CHICAGO 22, ILLINOIS, U. S. A.

BULK RATE
U. S. POSTAGE
PAID
Chicago, Ill.
Permit No. 7547

Return and Forwarding Postage Guaranteed

To:

Mr. A. Granowsky
2101 Scudoder St.
ST. PAUL, MINN. 55108